

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fiókiadóhivatal: Múzeum-körút 18.

Főzerkesztő: VÉSZI JÓZSEF
Felolvasó szerkesztő: BRAUN SÁNDOR
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG

Egész évre 14 kor., 1/3 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

A lassu ember hasonlatai.

Budapest, május 26.

(K.) Pártja már nincsen, kedve sincsen, programja sincsen, de hasonlatai még vannak Apponyinak. Egyszerre kettőt is mondott Somorján. Mindakettő nagyon jellemző s gyönyörűen illusztrálja, ha nem is a helyzetet, de Apponyit. Nézzük hát a hasonlatait.

Arról beszélt Apponyi, hogy az obstrukció s a nemzeti párt végső eredményben egyet akart s csak eszközeikben volt eltérés. Ugy voltak, mint az a két ember, aki ugyanazt a drága terhet készűl a hegyre vinni, de az egyik futva vág a meredek hegyoldalnak s éppen azért kimerül már az út közepén, míg a másik lassan, megfontoltan, lépésről lépésre halad fölfelé s drága terhével el is jut a hegytetőre. Ez szép és igaz hasonlat, de kár, hogy csak hasonlat. Ami azt a nevezetes nemzeti küzdelmet illeti, az hivatalosan nemzeti párt nélkül esett meg. Nemzeti párt akkor nem volt, legalább hivatalosan mindig eltagadta magát. Volt igenis a szabadelvűpártnak egy frakciója, mely csakugyan egyet akart az obstrukcióval, de nem merte nyíltan megvallani. A kulisszák mögött szerepelt s nem indult föl a hegyre, csak szerette volna magát fölvitetni az obstrukcióval. Nem úgy viselkedett, mint aki lassan akar drága terhével feljutni, hanem tüzelte a különben is tüzeseket, hogy mentül

hamarabb vigyék fel a tetőre a terhet is, az ambiciózus frakciót is. Erre a dologra pedig nem illik Apponyi hasonlata. Más valamire azonban illik valahogyan. Volt ugyanis a magyar parlamentben egy körülrajongott politikus, aki a tüzeskedő ellenzékkel szemben mindig azt hirdette, hogy lassan és megfontoltan kell a nemzeti célok drága terhet fölfelé, a hegytetőre vinni. Ez a politikus: Apponyi volt. A nemzeti állam „fokozatos” kiépítése az ő programja volt. Látuk is őt elindulni nem egyszer. Elindult a közigazgatás államosításával s vitte lassan, megfontoltan, míg aztán egyszerre megfordult s lesétált a hegyoldalról. Elindult később a liberális egyházpolitikai reformok terhével. Megint lassan haladt, talán túlságos megfontoltan. De tapok biztatták alulról és mindig többen siettek segítségére, hogy el ne lankadjon. Feljutott a hegytetőre? Nem. Az út derekán, minden látható ok nélkül, megint csak megfordult s visszasétált a völgybe. Mindig új teherrel indult, mindig lassan haladt és mindig visszafordult. Sőt el szeretne volna riasztani azokat, akik az ő vállairól lehajított drága teherrel följebb iparkodtak a célhoz. Így alakult ki róla az a vélemény, hogy a nemzeti terheket nem azért keresi, mert föl akarja vinni a hegytetőre, hanem azért, mert ő akar a tetőre jutni. Nem terheket kutat, amiket cipelni kell, hanem léghajót, mely őt vigye fel. S mert hiába válogatott a nem-

zeti célok között, olyat nem talált, mely őt emelje magasba: sorra hajgálta el a terheket a lassu, a megfontolt ember. A tüzesebb ellenzék tehát, igaz, elfáradt mellette, de ő viszont kifárasztotta játékával az egész nemzetet. Így vagyunk Apponyi első hasonlatával.

Most nézzük a másodikat. Apponyit is gondolkodóba ejti, hogy a mi őrületes katonai költségezésünket más és gazdagabb államok folytonos készülődéseivel indokolják. Ugy vagyunk ezzel, azt mondja Apponyi, mint ha a faluból egy gazdagabb s egy szegényebb ember fiait a városba küldi taníttatni, de a szegényebb, hogy az ő fia se maradjon a gazdagé mögött, folyton adósságokat csinál, míg végre összeroskad s fiát se taníttathatja tovább. Ez is szép hasonlat, csak átkozottul sánta. Elvégre azokat a fiukat taníttatni illik és kell. A szegénység itt nem mentség, pláne, ha olyan ez a szegénység, hogy folyton csinálhat adósságot s adósságcsinálással bár, de mégis lépést tud tartani a gazdagabbal. Nem olyan nagy az a szegénység, ha olyan sok adósságot tud csinálni. Csak valószínűleg rossz gazda a szegény. S akkor tán ezt illenék inkább a hasonlattal szemére vetni. Itt van ez a hasonlatban érintett „Ausztria és Magyarország” társaság. Ő volna a szegény. De hiszen csak Magyarország szegény s a cégtárs nem az! Ausztria gazdag, mindig gazdagabb. Mert kitűnően korrigálja szerencsés-

TÁRCA

Pokol.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Kemény Simon.

Hetek óta igen nagy volt a szárazság. A szeptembervégi nap kegyetlen erővel szivta ki a föld életadó nedvességét. Az aranyos sugarak méter mélységekbe fúrtak be magukat, hogy izzó melegségükkel felhajszojják a rejtőző nedvességet. Mintha valósággal szerelmesek lettek volna belé, úgy üldözték. Izzó és száraz volt a határ. Mikor aztán egy éjjel megeredt az eső, vad gyönyörrel itta a meggyötört föld a vizet. És miként előbb a szárazság, most az eső is kitarító vala. A nagy látóhatárra ráfeküdtek a felhők, mélyen aláereszkedve. És ontották a vizet pazar bőségben. Csodálatos egyenletesen és elszánt makacs-sággal. Nem is cseppek hullottak, hanem valóságos vízpántlikák ereszkedtek a földre. S az előbb kiégett föld most jóllakott, sőt túlságosan jóllakott. Nem tudta beszívni a dúsán és egyre ömlő vizeket. Most már meggyülemlett a felületén és mint egy áradásos terület, olyan volt az egész határ. A folyó csendesen, bár jól megáradva futott medrében és a belévägódó vízpántlikák erejétől egyre zengett, mintha nagy érc táblára gyöngyöket hullattak volna. Néha

egy-egy kétségbeesett, átázott szárnyával nehezen repülő varju szállt át a légen, szagatott, rekedt káromással. Különbön iszonyu, nyomott csend űlt a tájon. A esőpp falu kis hajó-állomásának épülete iszonyu elhagyatottságban állt most a folyó partján. Naponta kétszer jött hajó. Egyik utasokat vitt, a másik terhet szállított. Ember már régen nem szállt ki s épp oly régen nem váltott jegyet, hogy továbbtazzék.

Az állomásfőnököt, aki már öregedő ember volt, nem érintette a dolog. Ő egyre pipázott most is és fejről, mely már kopasz volt, most sem került le a sipka soha. A hivatali helyiségében űlt és régi, megsárgult számadásokat keresett elő. Hosszu rubrikákat adott össze, vont ki, osztott, szorzott: és tapasztalta, hogy tökéletesen pontos minden. Nyolc órákor aztán lefeküdt. Néha még olvasta a nagy menetrendet, de legtöbbször rögtön elfújta a lámpát és elaludt.

Az asszony, az rendesen tovább fennmaradt. És ilyenkor olvasott. Félév óta, mióta ennek az embernek a felesége, csak folyton olvasott. Lázasan és folyton. Az érzéseit, a gondolatait fojtotta bele az apró betűkbe, a szavakba, amelyek e betűkből keletkeztek, a mondatokba, amivé a szavak fejlődtek, a mondatokból felépülő mesék váraiba és mivel igen komolyan, ropant becsületesen s csodálatos kitartással akart: sikerült magát beleszedítenie az olvasmányába. Rendkívüli furesaságával és leverő megfeszítettségével: iszonyuan meg-

gyötörte ez az élet. Így cammogott el a tavasz, majd a nyár. Jól ismert, folyton megismétlődő hangulataik nem zökentették ki az asszonyt ebből az életből.

De most, az időnek ez a rendkívüli változása: ez a nedves, feszült hangulat, mely a falak pórusain hatolt keresztül, ez nyugtalanította. A szeme fájni kezdett, a nagy cserépkályhában óriási akác-gyökér égett egész nap, a folytonos felhőmája a fehérfalú szobában, a mozdulatlan, tökéletes, de ritmikus csöndbe beleszedülő óráketyegés: mindez olyan különös és izgató volt most, hogy gyakran felugrott ültéből és járkálni kezdett. Hosszu, keskeny ajkai megremegtek s fehér homlokán, melyet barna haja félig elfödött, mint valami lidérelang, úgy futott át egy vérhullám. És amit eddig csak homályosan érzett: élete alakulásának eme igazságtalanságán sokat elgondolkodott. Szerencsétlennek, rászédettnek és megaláztattnak érezte magát. Haragudnia kellett halott apjára is, akinek utolsó akarata ime hozzákötötte az ő fiatal életét ennek az öreg embernek az életéhez. Finom, ideges hangulataikkal behálózta a korai szürkületek, amelyek más kor néma és közönyösesek voltak, de amelyek most ezerféle tanácsot suttogtak neki. Ugy érezte az asszony, mintha millió forró ajak tapadna hozzá s mintha ez ajkak tüzes csókokon keresztül jzós szentenciákat lehettek volna a vérébe. És midőn ilyenkor szinte fuldokolva rohant a régi zongorához melynek megsárgult billentyűi felett vakíté

jét s ha költsékre kell, mindig megtalálja a mi zsebünket, a magáét pedig csak akkor, ha a jövedelmet kell bezebelni. Ausztria ezzel a korrigált szerencsével győzi is a drága flu tanítási költségeit, csak Magyarország nem, mert a társaságban ő a bolond Risler, aki Fromont helyett is dolgozik, mind a két háztartáshoz összekaparja a pénzt s akít ennek fejében Fromont még meg is csal, boldogtalanná is tesz. Erről miért nincs hasonlata Apponynak? A függetlenségi párt, mely nem dolgozik hasonlatokkal, levonja a konzekvenciákat és szét akarja tépni az áldatlan láncokat. Ezt értjük. Bánffy Dezső, aki szintén nem hasonlat-ember, országos agitációt kezd a gazdasági önállóság érdekében. Ez is valami. De Apponyi még csak a delegációba se megy el, hogy legalább megnehezítse a katonai kormány lehetetlen követeléseit, hanem elkíséri Almos vezért Somorjára és hasonlatokat mond. Nohát akkor ne is csodálkozzék, ha szavainak nem ujjong a nemzet, csak egy pár plébános. Plébánosoknak két hasonlat is jó, a nemzetnek valamivel több kell...

BELFÖLD

Magyar felírás a kaszárnyákon.

A megvenhett kaszárnyák homlokzatáról egymásután tűnik el a német felírás. Tegnap óta a budai hadtestparancsnokság palotáján ékeskedik ez a négy szó: „Császári és királyi hadtestparancsnokság.” Amilyen nagyjelentőségű ez a változás, épp oly csendben történik a kivitele. Mintha nem is politikai vívmányról volna szó. A miniszterelnök a türelmetlenkedőket még csak rövid határidővel se biztatja és ime, hamarabb, mint akárki is várhatta volna, törvényes jogaiba lép a magyar szó a közös hadsereg kaszárnyáin is. A K. u. K. *Militär-Bauabtheilung* már szintén Cs. és kir. katonai építkezési osztály és megtörténik e változás a legrovidebb időn belül minden budapesti katonai épületen. Szinte titokban megy ez végbe, úgy látszik, távol akarják tartani az ügytől a szenzációkeltés intencióját. A nemzeti nyelv jussának komoly

megbecsüléséhez mindenesetre méltóbb is ez a minden tüntetést elkerülő politikai cselekedet.

Uj inkompatibilitás. A politikai összeférhetlenségnek egy új kategóriáját találta fel a *Magyarország*. Sőt nem csak fel találta, hanem tüstént alkalmazza is. Kimondja a szentenciát, hogy ellenzéki politikus, aki udvari ebédre meghívót kap, e kitüntetés csak hitehagyása árán szeresheti meg; és kipécézi *Komjáthy Bélát* és *Barta Ödönt*, mint akik az utolsó udvari ebédeken résztvettek s tehát elárulták a függetlenségi elveket. Ez a tehát az, amin a józan olvasónak meg kell ütökönie. Nem beszélünk azokról az ellenzéki vezérférjakról, akik ugyanezen az udvari ebédeken résztvettek s akiket lap-társunk sem mer azzal gyanúsítani, hogy a királyi meghívást a leszerelés körül szerzett érdemeikért kapták jutalmul. De eszünkbe jut, hogy két-három év előtt *Holló Lajos* és *Bartha Miklós* is hivatalosak voltak az udvari ebédekre és minden skrupulus nélkül élvezték a fejedelem vendégszeretetét. És eszünkbe jut az is, hogy *Holló Lajos* és *Bartha Miklós* amaz időben még nem folytatták a késhegyig menő harcot az akkori kormány ellen. Mégis megjelenhettek a királyi asztalnál ama gyanúsítás nélkül, mintha ellenzéki szereplésük jámborságáért jutalmazódtak volna az ebédre való meghívással. Hát mi jogon fogja akkor rá a *Holló Lajos* és *Bartha Miklós* lapja *Komjáthy Bélára* és *Barta Ödönre*, hogy a királyi ebédben a leszerelést honorálták nekik? És miféle véleménye lehet lap-társunknak a saját olvasóközönsége ítélőképességéről, ha ilyen gyanúsításokat mer eléjéjtálni?

A népoktatási ankét. Dr. *Berzeviczy Albert* vallás- és közoktatásügyi miniszter tudvalegő szaktanácskozmányt hívott egybe, amelynek feladata, hogy tárgyalja a népoktatási törvények revíziója ügyében készült törvényjavaslat előadói tervezetét. Az ankét holnap, 27-én kezdi meg tanácskozásait.

Ma délelőtti dr. *Steinberger Ferenc* egyházi és *Ember Károly* világi elnök vezetésével tárgyalta a katolikus iskolaügyi tanács *Guzsvenitz Vilmos* esztergomi iskolaigazgató előadásában *Berzeviczy Albert* miniszter népoktatási törvényjavaslatát.

Az általános vitában résztvettek: *Ember Károly*, *Dreisinger Ferenc* és *Wüth Benedek*. Mindannyian hangoztatták, hogy a javaslatot nem tartják elég nemzetinek és hibául rójják fel, hogy minden felekezeti iskolát egyuttal

nemzetiségének tartanak. A hosszú vita után elhatározta a tanács, hogy a püspöki kart kéri föl kívánságainak illetékes helyen való előterjesztésére. Ezuttal kimondja, hogy a javaslat nem elégítheti ki a magyarságot, mert nem volna szabad az országban nem-magyar oktatónyelvű tanítóképzőt megtúrni. Kívánja másrészt, hogy a felekezeti iskolát ne akarja az állam elszentelnie. A tanfelügyelet szigorítását helyeslik, csak aztán határozódik meg a tanfelügyelő kvalifikációját, nehogy laikus felügyelő adjon a szakembernek rendeleteket. A törvényben új fejezetet kellene szerezní a felekezeti iskolák anyagi alapjainak kezeléséről és hovatartásáról. Végül nagy hibának tartják, hogy a felekezeti tanító fizetése kisebb mértékben van megszabva, mint az állami tanítóé.

Pancsova küldöttsége. A pancsovai gazdasági egyesület ez évi rendes közgyűlése *Darányi Ignác* volt földmívelésügyi miniszter érdemei elismeréséül tiszteleti tagjává választotta és az erről szóló oklevelet tegnap küldöttség adta át *Darányinak*. *Darányi* meghatottan mondott köszönetet és kijelentette, hogy az ország mezőgazdaságának érdekeit a társadalmi tevékenység terén új állásban ugyanazzal a buzgalommal fogja szolgálni. Ugyanez a küldöttség, melyhez *Pancsova* és *Versecz* városa főispánja, *Zóko Milan* és a pancsovai kerület képviselője, báró *Dániel Ernő* csatlakoztak, a délutáni órákban *Hieronymy* kereskedelmi miniszternél tisztelegtek, hogy a *Pancsova* a jövő évben rendezendő ipari és mezőgazdasági kiállításhoz a kormány erkölcsi és anyagi támogatását kérje. A küldöttség szókoza, *Mattanovich Adolf* királyi tanácsos beszédére a miniszter elismerte, hogy a rendezendő kiállítás a város határszéli fekvésénél fogva alkalmas az országos érdekek előmozdítására s már előre is kiállításba helyezte a kormány támogatását és csak arra figyelmeztette a küldöttséget, hogy a kiállítás bizottság éppen az országos érdekre, iparunknak a külfölddel való megismertetésére való tekintettel, a kiállításra kerülő cikke elfogadásánál alapos s szakszerű kritikával járjon el. Egyuttal megígérte, hogy a kiállítás megnyitásán személyesen megjelenik. A pancsovaiak később *Tallian* földmívelésügyi miniszternél és gróf *Tisza* miniszterelnökénél is tisztelegtek és nekik is figyelmükbe ajánlották a kiállítás ügyét.

Törvényeszk Verseczen. *Verseczről* és a verseczi járásbírószág területéhez tartozó huszonkét községből ma délelőtti nagy küldöttség tisztelegte gróf *Tisza István* miniszterelnökénél, *Verseczre* királyi törvényeszk felállítását kérve. 1875-ben egyesítették a verseczi törvényeszkét a fehértemplomival, azóta többször megújították a versecziek kérvényüket, hogy *Verseczen* törvényeszk szerveztessék, de eredményre nem jutottak. Gróf *Tisza István* miniszterelnök szívesen fogadta a deputációt s biztosította a küldöttséget, hogy a kérelmet készséggel fogja támogatni, s örvend, ha a régóta húzódo kérdés sikeres megoldásra juthat. Ezután a küldöttség *Plósz Sándor* igazságügyminiszternél, majd *Bernáth* igazságügyi államtitkárnál tisztelegtek, akik szintén biztosították a deputációt a kérelem támogatásáról.

A delegációk.

Budapest, május 26.

Nagy gyorsasággal peregnék le a közös költségvetés rengeteg tételei úgy az osztrák, mint a magyar delegáció albizottságainak ülésin s holnap már az osztrák delegáció plenáris ülésen fogja tárgyalni a külügyi budgetet, szombaton délelőtti pedig a magyar delegációnak lesz plenáris ülése, amelynek napirendjére a külügyi budgetet tüzték ki.

Ma délelőtti az osztrák delegáció költségvetési albizottsága folytatta a hadügyi és tengerészeti rendkívüli költségek tárgyalását, a magyar delegáció hadügyi albizottsága pedig végzett a tengerészeti rendes költségek általános vitájával, sőt a részletes tárgyalást is megkezdte. Délután 4 órakor a magyar hadügyi albizottság ült össze és folytatta a rendes költségek megvitátását.

A magyar tengerészeti albizottság.

A magyar delegáció tengerészeti albizottsága ma délelőtti 11 órakor ülést tartott báró *Dániel Ernő* elnöklele alatt.

Gróf *Teleki Sándor* előadó ismertette az 1905. évi költségvetést és ajánlotta elfogadásra. *Rosenberg Gyula*: Sajnálja, hogy a tengerészeti vezetőség válasza egyáltalában nem

fehérségben lebegtek kezei, az ismerős dalok, amelyek mások testvéri szeretettel simogatták: most elkábították és családjának asszonyait juttatták eszébe, akikről valaha régen hallott — akkor — érthetetlen meséket, de amelyek most ime mint maguktól megfejtett rejtélyek vonultak be a lelkébe. Sajnálta magát és könnyezett sokszor.

Az ura iránt, aki eddig közömbös egyén volt előtte, most keserű és szilaj megvetést érzett. Ha látta, torokát szorongatta az indulat és keserves sírásra fakadt. Az állomásfőnök pedig továbbra is a régi számolásfőnök vizsgálta, szivta a pipát és nagyon jól érezte magát a fűtött irodában, míg künn hangos sístergéssel szakadt a hideg eső. Ez az eső csak nem akart elállni. A különös, ideges hangulatok, amelyek ebből a kegyetlen egyhanguságból születtek, már kiállhatatlan súlylág nehezettek az asszonyra. És nem látott világosan, nem tudta, mit tegyen. Gyámoltalanul, tanács-talanul és bódultan engedte át magát az idegei játékának. Most már aludni sem tudott. A sötét szobából hajnalig bámulta a fekete éjszakát s hallgatta az egyhangu zenét, amit a hulló vízecspepek okoztak. Furcsa, oly sok millió vízecspep, s mind ugyanazt a dalt suhogja a levegőben s kopogja, mikor az ablak üvegjére esik.

Egyik este, midőn hallgatta ezt a különös muzsikát, hirtelen elfogta a vág az

éjszakai csatangolás után. Lázás sítséggel kapkodott magára egy pár melegebb ruhadarabot és egy nagy gallért, amelynek nagy csuklyáját fejére húzta, s kiment a nedves éjszakába. Ott kóborolt egyideig, mikor egyszerre éles fűttyőt hallott. Ijedten fordult hátra s távolról a folyón három vörös, tüzes pontot látott. Ez volt az éjjeli hajó. Egy darabig állt és nézte a közeledését, s amint kivilágította, biztos gyorsasággal, nyugodtan közeledett feléje a hajó: ellenállhatatlan ösztön vonzotta hozzá. Futni kezdett az állomás felé, hogy jegyet váltson s elvigye innen a hajó, de mikor sárosan, áztatva odaért, egy sötét ablak meredt reá s a hajó is elhagyta már a kikötőt. Itt nem állt meg. Sokaig nézett meg arra, ahol a gőzöst elnyelte az éjjel nedves sötétsége. Mikor bevászorgott s ledobálta magáról a lucskos ruhákat, nagy láza volt és epekedve gondolt egy kézre, amely most megsimogatná a homlokát s hűs italt nyújtana felé. Ez a kép még egészen esőpp-gyermekkorából maradt az emlékezetében. Erőlködött, hogy lássa a kéz gazdájának az arcát, — de ez nem sikerült neki. Egy formátlan, izzó világot érzett maga körül nagy távlatokkal, amelyben egy kétségbeesett árnyékot üldöznek a fájdalmas gyöttrődések. S hangosan felsikoltott, midőn a rohanó árnyékban felismerte magát.

elégíti ki. Ebben kétségtelen jogunknak a tengerészeti vezetőség által való elismerését nem látja és azt sem, hogy kilátásba helyeztetnék a gazdasági életünkre nézve annyira hátrányos állapotok orvoslása. A tengerészeti költségvetés helyes elbírálására szükséges a kereteknek alkalmas formában előzetesen való megállapítása. Ennek mindig útját állotta a mi viszonyainknak rákfenéje, a hatásköri összeütközés. Mi évről-évre megszavaztuk itt egy-egy új hajó vételét, annak a kívánságnak azonban mindig nehézségei voltak, hogy mondják meg végre egyszer, hogy mi az, amiből akarják, hogy tengerészetünk álljon. Már pedig e nélkül a költségvetést lelkiismeretesen elbírálni nem lehet.

Hieronymus Károly kereskedelmi miniszter: Ami azt illeti, hogy a haditengerészet összes szükségleteire nézve Magyarország ipara a kvóta szerint részesítettek, annak a haditengerészetnél egy nagy akadályt van, t. i. az, hogy némely cikket *kénytelen külföldön beszerezni*. Ezek között igen jelentékeny tételt foglal el a kőszén is, legalább a hadihajókat mással, mint angol kőszénrel nem futik. Az egyedüli kőszén, amely talán tekintetbe jöhetne, a *steierdorfi* kőszén, de ez nagyon csekély mértékben produkáltatik. Az összes szükségletekből tehát le kell mindenestre vonni azokat a cikkeket, amelyeket a haditengerészet kénytelen a külföldön beszerezni és csak az így megmaradó cikkek kvóta szerinti megosztásáról lehet szó.

Kétségtelen, hogy e tekintetben az a kép, amelyet a haditengerészetnek az előterjesztése mutat, a *magyar iparra nézve egyáltalában nem kedvező* és éppen azért kutatóknak kell azokat az okokat, amelyek e kedvezőtlen helyzet megteremtésére vezetnek, mert csak akkor leszünk képesek azokat orvosolni. E tekintetben két fő ok van: először az, hogy a haditengerészet *acélgyúkat* használ; a második ok az, hogy Magyarország területén *hajógyár* nem volt, az új hajók építése Ausztriában rendeltetett meg és abból Magyarország csak annyiban részesedett, hogy némely hajókhoz szükséges nyersanyagokat szállított, de azokat is csak korlátozott mértékben.

Ami az ágyúkat illeti, — így folytatta a miniszter — Magyarországon oly gyár, amely acélgyúkat gyárt, nincsen. Nem is tartanám célszerűnek, hogy ilyen gyár berendezésére akár milyen vállalatot felszólítsak, mert utóvégre a haditengerészet ebbeli szükséglete mindig korlátozott. Az acélgyúkat előállításánál magának a csőnek és azoknak a gyűrűknek, amelyek a csőre ráhuzatnak, azért, hogy a cső megerősítessék, amelyek acélból gyártanak, ezek teszik az ágyúk értékének felét, olyan gyárunk pedig, amelyek magát a csövet és e gyűrűket gyárthatják, van kettő is. Ennélfogva a tengerészeti vezetőséggel folytatott tárgyalásokban abban állapodtunk meg, hogy jövőre, ha a bizottság helyesli, a *csövek és a gyűrűk Magyarországon állítsanak elő*. A második pedig, ahol kompenzációt nyerhetünk, a *lövedékek* előállítása, amelyek Magyarországon három gyárban is tökéletesen előállíthatók, és mely tekintetben a tengerészeti hatóság már eddig is nagyobb mértékben részesítheti a magyar gyárakat, mint az osztrák gyárakat. Attérek most a legfontosabb kérdésre, tudniillik a *hajóépítésre*. Eddig a helyzet az volt, hogy amennyiben nem Pólaban magában épített hajókat a tengerészeti hatóság, ami nem nagyon kis mértékben történt, ezeket Ausztriában rendelt meg, mert Magyarországon hajógyár nem volt. Mivel a gyárak, amely hadihajó gyártására vállalkozik, igen tetemes felelősség terheli, ennélfogva az az eljárása a tengerészeti hatóságnak, hogy mennyiben szerzi be a nyersanyagokat a hajó előállítására, bizonyos mértékben korlátozva van, mert ez által a gyár a felelősség alól bizonyos tekintetben mentesíttetik. Most igen kedvező alkalom van arra, hogy a bajt szánáljuk, amennyiben a *torpedószázadok* előállítása Fiumében igenis lehetséges. És amennyiben a tengerészeti hatóság Fiumében fogja a torpedószázadokat gyártani, Fiumében az államnak hitelhozjárulása és minden áldozata nélkül *biztosítva van ilyen gyár létesítése*. A tengerészeti hatóság főnöke a legnagyobb előzeteskedéssel készséget jelentette ki, hogy e torpedószázadoknak *jelentékeny részét Fiumében fogja készíteni*. A tengerészeti hatóság e kezdő hajógyár minden tekintetben való istápolásával sokat tehet arra, hogy egyáltalán oly hajógyárat kapjunk, amely későbbben magyar kereskedelmi hajók építésére is teljesen alkalmas lesz; mert természetesen, hogy a hadvezetőség ilyen torpedóhajók előállítására is képes lesz.

Okolicsányi László a tengerészeti költségvetés politikai álláspontjánál fogva nem fogadja el, mert tengerészetünkben a magyar állam szuverenitását kifejezésre juttatva nem találja.

Gróf Tisza István miniszterelnök hangsúlyozza, hogy azt az elvi álláspontot, hogy a haditengerészet extenzívve ne fejlesztessék tovább, a magyar kormány és az összes faktorok, amelyeknek beleszólásuk van, magukévá teszik. Az extenzív fejlesztés a csatahajók parkjának kiépítésénél be van fejezve; de természetesen éppen így feltétlenül szükséges az, hogy haditengerészetünk a modern technika összes vívmányaival föl legyen szerelve.

Wlassics Gyula: A hadügyi albizottságban bizonyos szkepszist fejeztek ki a tengerészeti kiadásokra vonatkozólag. Bizonyára megvan az az ok, amelyek a tengerészet vezetőségét irányították, de kéri, hogy az okok ismertessék meg és társassék föl a helyzet bővebben, mint amennyire az előterjesztésekben történik, hogy nem szakemberek is szerzhessenek tájékozást. Arról a költségvetési módról is észrevételt tesz, amely első részleteket állít be, a nélkül, hogy az egész széleslegről világos képet nyujtana. Ez az alkotmányos ellenőrzés szempontjával ellenkezik. A magyar ipar részletese tekintetben teljesen hozzájárul azokhoz az eszmékhez és elvekhez, amelyek e tekintetben a hadügyi albizottságban fölmerültek. A kereskedelmi miniszter mai nyilatkozata is nagyon megkönyvüli a felelősség viselését, de szeretne intézményes garanciákat is e tekintetben, amelyek esetleg előzetesen kiküldendő szűkebb albizottság útján volnának előkészítendő.

Bolgár Ferenc a torpedóhajók építéséről fölvilágosításokat óhajt.

Gróf Wilczek Frigyes nem fogadja el a haditengerészet költségvetését, mert nagyobb takarékoságot óhajt, mint aminőt a hadügyi kormány tanusít.

Báró Spaun ellentengermagy részletesen foglalkozik a fölhozott ellenvetésekkel és minden egyes kérdésre válaszol. A flotta fejlesztésére szánt összegek be vannak véve a költségvetés keretébe és a kért hitelben arra szánt összegek teljesen fedezik a flotta fejlesztésére előirányzott kiadásokat. Reméli, hogy a flotta előrelátható időben növelni nem fog kelleni. A jövőbe belátni azonban nem lehet. Minden a viszonyok alakulásától függ, de hiszi, hogy haditengerészetünk a szükséges fokig emelkedik a jelenleg igénybevett költségek fölhasználásával.

Ezzel az általános vita bezárult és a tengerészeti költségvetést *általánosságban elfogadták*.

A részletes tárgyalás során eljutottak a negyedik tételig s elfogadták **Rosenberg Gyula**nak a beszerzésre vonatkozó következő indítványát:

Tekintettel arra, hogy a tengerészet szükséglete anyagokban és gyártmányokban Magyarországon a hozzájárulási aránynak megfelelő mennyiségben beszerezhető, utasítatik a közös hadügyminisztérium oly intézkedés megtételére, mely szerint a haditengerészet számára eszközözendő megrendelések akképpen osztassanak be, hogy azokból anyagokban és gyártmányokban Magyarországnak a kvótaarányának megfelelő rész jusson. A kvóta kiszámításánál a tengerészeti szertárban alkalmazott polgári munkások számára kifizetett munkabérek is számításba veendők.

Délután 2 órakor félbeszakították a vitát és annak folytatását délelőtt féltenegy órára tűzték ki.

A magyar hadügyi albizottság.

A magyar delegáció hadügyi albizottsága ma délután három órakor gróf Szápáry Gyula elnöklésével folytatta a hadügyi költségvetés tárgyalását. Jelen voltak a közös kormány részéről: lovag **Pitreich** közös hadügyminiszter, báró **Burján** közös pénzügyminiszter, továbbá a szakelőadó; a magyar kormány részéről **Nyíri Sándor** honvédelmi miniszter.

Következett a *rendes szükséglet* címenkénti tárgyalása.

Az első címűnél (*központi vezetés*) **Heltai** Ferenc szólt fel. Teljes bizalommal van a hadügyminiszter iránt, aki a kifejezett kívánságok tárgyilagossá, sőt előékeny tárgyálása által a hadügyi albizottság talán valamennyi tagjának bizalmát megnyerte, és előterjesztendő kritikái megjegyzéseire nézve ugyanilyen jóindulatú fogadtatást vár. Hadügyi költségvetésünk világosságra és áttekinthetőségre nézve, egyes tételeket leszámítva, fölülmulja bármely külföldi hadsereg előirányzatát, a franciákat sem kivéve. Szólónak megis észrevételei vannak a költségvetés formai összeállítására nézve. Ezek arra vonatkoznak, hogy a költségvetés egyes címei nem tüntetik ki az összes szükségletet, amely az illető címben tulajdonképpen foglaltatik. Mindjárt az első cím klaszikus példája a hamis látszatot keltő hamis előirányzatnak. A mi hadügyminisztériumunk

központi szükséglete, az első cím után itélve, nagyon csekély volna, de ha számbaveszünk, hogy az itt felvett 19 tiszti helyett tulajdonképpen 185 van alkalmazva, 89 katonai tisztviselő helyett 101, ez megváltoztatja az egész dolgot. Részletesen bírálja ebből a szempontból az előirányzatot, például hozza fel a többi között a hadiléváltár költségeit. Ezek is messze alól maradnak a tényleges szükségletnek. Így pl. a Kriegs-Archiv méltán híres kiadványainak költségeit nem látja felvéve. Kéri a hadügyminisztert, hogy a hadiléváltár kiadványait a közforgalomnak jobban hozzáférhetővé tegye. A magyarországi közönyvtáraknak, főiskoláknak és könyvtáraknak talán dítjanul bocsáthatná a kiadványokat rendelkezésére. A lovassági főfelügyelők személyi és dologi kiadásai külön-külön helyen vannak előirányozva.

Az arzenál költségeit senki emberfia nem tudja megállapítani a költségvetésből. Annál kevésbé lehet megállapítani, hogy az arzenál drágán vagy olcsón dolgozik-e. Általában a költségvetés áttekinthetősége a megtakarítások lehetőségének szempontjából is nagy jelentőséggel bír. Egyéb hasonló észrevételek után határozati javaslatot terjeszt elő, hogy mindentútt annál a tételnél mutassák ki a személyzetet, ahol az alkalmazva van, és szigorúan keresztülvendő a személyi és dologi kiadások pontos kimutatása. Majd áttér a tisztiszolgák kérdésére, amelyet a létszám szempontjából tart fontosnak, tekintettel arra, hogy tizenkétezerrel jóval több tisztiszolga van előirányozva. Kimutatást kér arról, hogy hány tiszti vesz igénybe tisztiszolgát és hányan kapnak megfelelő tisztiszolga-váltást. Óhajtanád volna, hogy minél kevesebben vegyének igénybe tisztiszolgát, mindenestre csak kombattáns tisztek kajának szolgát; helyi alkalmazású tisztek, akik sohasem mennek háborúba, nem. A tisztek saját lovára nézve megjegyzi, hogy ez az intézmény nagyon elavult. Ha az állam maga szolgáltatná a feltétlenül szükséges számú lovat a tiszteknek, akkor jelentékeny megtakarítást érhetünk el. Franciaország két milliót takarít meg ezen a címen is. Felhívja a hadügyi kormányzat figyelmét a századparancsnokok rossz helyzetére. A katonai kormányzat ma rideg álláspontot foglal el a katonaságra vonatkozó statisztikai és egyéb adatok kiszolgáltatásánál. Ez nagy baj, mert a tudós világ el van zárva oly adatoktól, melyekhez más uton nem járhat. Legalább egy katonai évkönyv kiadása volna ajánlatos, mert ennek segítségével maga a hadsereg is sokkal közelebb férköznék a közvéleményhez azon a réven, hogy nyilvánlávó lenne az a nagy munka, amelyet a hadsereg végez.

Katonai könyvtárak gyarapítását is sürgeti. A katonatisztek adósságát is szótárszti. Kezdődik ez az iskolákban, ahol extrahatkat csináltak, amire pedig a tanulásra való előrehaladás céljából semmi szükség nincs. Ez az alap, mely aztán, a századokban szolgálta lépve, fájdalom, sokaknak pusztulását okozza. Lehetetlen észre nem venni, hogy bizonyos fegyvernemeknél nálunk is költségesebb életmódot folytatnak a tisztek, mint amely azok anyagi helyzetével összhangzásban áll, és ez adósságinálásra és a tisztek erkölcsi és anyagi elmerülésére vezet. Kéri a hadügyminisztert, hogy ez ellen megfelelő intézkedéseket tegyen. Az ujoncjutalék felhasználására vonatkozó kimutatásnak is a bizottság rendelkezésére bocsátását kéri.

Münnich Aurél előadó: Heltainak válasza jelenti, hogy 7401 tiszti a tisztiszolga helyett tisztiszolga-váltást vesz igénybe. Tehát a tiszteknek körülbelül a fele. A határozati javaslatra nézve megjegyzi, hogy azt bizonyos dolgokra nézve lehetetlen keresztülvinni, bárha a világos áttekinthetőség mindenki melegen óhajtja. Egyben bemutatja az ujoncjutalék felosztására és felhasználásra vonatkozó kimutatást, amit azonban egészében bizalmasnak óhajt tekintetni. Ebben a tekintetben a határozati javaslat csak a lehetséges határai között való teljesítés feltétele mellett fogadható el.

Pitreich hadügyminiszter **Heltai** fejtegetéseire reflektálva, megjegyzi, hogy már a nyolcvanas években fölmerült a költségvetés megváltoztatására irányuló törekvés, de akkor visszautasították, a miniszter ma nem képzelt a meglévőnél praktikusabb összeállítást. Bármely más összeállítás mellett is jelentkezzenek a költségvetés megítélésére elő gördülő nehézségek. A tisztektől a tisztiszolga-járulékot megvonni nem tartaná méltányosnak, ugys szerény a fizetésű. Ha a tiszteknek kincstári lovakat adnának, ezzel megtakarítás nem értenék el, a fiatalabb tisztek amugy is kincstári lovakat kapnak, vagy pedig nagyon szerény összeg ellenében kapnak lovat. Ha kívánatosnak is látszanék a tiszteket nagyobb mértékben kincstári lovakkal ellátni, ez már azért sem volna egykönnyen keresztülvihető, mert a lovasított

fegyvereknek már most a lovak beszerzésénél és különösen azoknak begyakorlásánál a legnagyobb nehézségekkel küzdenek. Aztán a lovaskatona szellemére sem volna előnyös, ha a tiszteket csak kincstári lovakkal látnák el, mert a tisztet könnyen érthető okokból sokkal nagyobb kedvvel gyakorolják be saját lovaikat, mint a kincstári lovaikat. A miniszter aztán kijelenti, hogy a katonai statisztikai évkönyveket megküldi a két kormányuk. Egy általános tudományos évkönyvet egy állandó személyzet megteremtése nélkül nem létesíthet, mert ez rengeteg munkát igényel. A minisztérium egyébként több tudományos művet ad ki. A tudományos egyesületek támogatása sem valószínű meg, mert fontosabb szükségletekre kell a pénz.

Arra a megjegyzésre, hogy képzőintézetek növekedéi extra egyenruhák beszerzése miatt adósságokba keverednek, megjegyzi, hogy az ilyen külön ruhák viselése amúgyis meg van tiltva. Ha mégis történnék esetek, hogy egyesek ezt a tilalmat megszegik, ez nem a hadügyi vezetőségek hibája, mert hiszen gyakran, például, ha növekedések szabadságon vannak, nem lehet az ellenőrzést minden visszaélést kizáró módon gyakorolni. A hadügyminiszter azonban megragadja majd az alkalmat, hogy a külön egyenruha vi viselésére vonatkozó tilalmat újabban szigorítsa.

Hegedüs Sándor: Elismeréssel fogadhatjuk, hogy Heltai, mint új delegátus ennyire behatolt a kérdések részleteibe, de ennyi különböző pontot egy határozati javaslatban összefoglalni nem lehet. A költségvetés jelenlegi rendszerét jónak tartja. Heltainak az évkönyv kiadására vonatkozó, a tiszti szolgák kérdésében és a tudományos egyletek dotációjára tekintetben felmerült kívánásait helyesli. Indítványozza, hogy Heltai indítványát adják ki a hadügyminiszternek aztal, hogy a jövő delegációnak tegyen jelentést.

Okolicsányi elfogadja Heltai indítványát, Hegedüs Sándorét is. A tudományos művelést a maga részéről is ajánlja a hadügyminiszter figyelmébe.

Rakovszky István hozzájárul Heltai javaslatához, feltéve, hogy annak egészben való fenntartásához ragaszkodik. Hegedüssal szemben azt erősíti, hogy a költségvetés nem áttekinthető és nem nyújt tiszta képet.

Hegedüs Sándor védi a maga felfogását. Rakovszky úgy tesz, mintha csak ő tanúna. Ez nem áll. A delegáció tagjai lelkiismeretesen járunk el.

Rakovszky István: Személyes kérdésben megjegyzi, hogy talán Goluchowski közelébe sugalmazza Hegedüst oly hangra, mint a minőt Törökországgal szemben használt a külügyminiszter. Ő nem Törökország és nem ijed meg Fenntartja állításait. A statisztikai évkönyvre nézve ő is kívánja, hogy annak kiadása minél előbb megtörténjen. Kérdi a hadügyminisztert, vajon a császár és királyi udvarhoz tartozó katonatisztok, kik tényleges szolgálatot végeznek, megkapják-e azon fizetéseket, amely katonai rang kkal jár. Micsoda feltételek vannak érvényben az uralkodóházhoz tartozó ily egyének előmenetelére nézve. Ugyanazon szabályok érvényesek-e itt, amelyek más katonatisztokra nézve fennállnak?

Hegedüs Sándor visszautasítja Rakovszky-nak személyes céljait.

Rakovszky válasza után gróf Szapáry Gyula elnök kéri az albiztoság tagjait, hogy tartózkodjanak a tárgyalás alatt levő kérdésekre kapcsolatban nem álló ügyek érintésétől. (Helyeslés.)

Lovászky Márton: Közbejártuk az a szempont is, amire a delegáció tagjai mindig nagy súlyt vetnek, hogy a hadseregbe fordított költségek legalább a kvóta arányában visszatérüljenek az országnak. A mostani budget-szerkesztés mellett az erre vonatkozó adatokat nem vehetjük ki. Ezért pártolja Heltai indítványát.

München Aurél előadó: Nem fogadná el magában Heltai indítványát az első pont kategorikus hangja miatt; most azonban ajánlja, hogy Hegedüs indítványával együtt, egymással kapcsolatosan fogadtassék el.

Rakovszky választ kér a hadügyminiszter-től az uralkodóház tagjaira nézve tett kérdésekre.

Pitreich hadügyminiszter kijelenti, hogy az uralkodóház ama tagjai, akik a hadseregben tényleges szolgálatot teljesítenek, a rendszeresített állományhoz számítatnak és ennek következtében az állásuknak megfelelő illetményeket a hadügyi költségvetés terhére megkapják, továbbá hogy ugyanazt minősítetnek, mint valamennyi más katonatiszt. Előleptetésük ő felségének van fenntartva és melléjük beosztott tisztek fizetésüket az udvartartás költségeiből kapják.

Heltai Ferenc: Az altiszti szolgálati jutalomdíjakat teszi szóvá. Eloszlott az az illúzió,

hogy a szolgálati időt valami nagyon le lehet szállítani. Eppen azért szükséges bizonyos állandóság az altiszti állományban. Az altiszti szolgálati jutalomdíjak csekélyek és csekély a javadalmazás is. Baj az is, hogy az altisztek számára fenntartott állások nem oly kecskészek, mint Németországban. Nálunk leginkább csak utkaparók és szolgák lehetnek. Azonkívül Németországban, ha az altiszt kiszolgált, még mindig gondoskodik róla az állam, amíg csak nem kap megfelelő állást a polgári életben. Nálunk nem történnek vele. Németországban gondoskodnak arról is, hogy az a legény, aki akkor, amikor a hadseregbe lép, szocialista eszmékkel van esztetg telítve, ne terjeszse ezt a szellemet. Nagyon hiányoznak a speciális altiszti indokok, amelyekre különösen szükség lesz, ha be akarják hozni a kétféves szolgálatot. A további szolgálat magyar honos altisztek száma nem felel a magyar honos legénység arányának. A kimutatások emellett hiányosak és nincs részletezve, hogy szolgálati jutalomdíj mellett a szolgáló altisztek közül hány a magyar, a horvát, a boszniai stb. illetőségű. Kérdi a hadügyminisztert, nem volna-e szükséges, hogy külön altisztképző iskolák megleelő előképző-iskolákkal állítassanak fel.

Miklós Ödön is helyeselné az állandóságot az altiszti karban, de az altisztek ügye első sorban pénzkérdés. Kérdi, történt-e valami újabb intézkedés.

Pitreich hadügyminiszter válaszul, megjegyzi, hogy mindenekelőtt meg kell oldani az ellátás kérdését, amely itt főszerepet játszik. Annak főoka azonban, hogy Magyarországon ezt a kérdést nem lehet kedvezően megoldani, a most fennálló hivatalnok minősítési törvény. A hadügyi vezetőség csak örömmel üdvözlölné, ha ebben a tekintetben üdvös megoldásra jutnának. Ebben a tekintetben az ausztriai viszonyok mégis kedvezőbbek, mert ott a hiányos tanulmányokat egy több hónapi próbagyakorlattal lehet helyettesíteni, amely eljárás nagyon jól bevált. Ami a külön altiszti képzőintézetek létesítését illeti, egy a miniszter más véleményen van, és a többség is ez ellen nyilatkozott; altisztekre alkalmas anyagban semmiképpen sincs hiány. Már tárgyi okokból is jobbnak tartja az altiszteket magában a csapatokban gyakorlatilag kiképezni, semhogy az illetőket külön iskolákba tennék. Ezekhez járul még a bizonyára nem kiesnylendő erkölcsi mozzanat, hogy ugyanis az altisztek jelentékeny nagyobb tekintélynek örvendenek a legénységűnél, hogyha abból magából kerülne ki. Ezután a bizottság tudomásul vette az elhelyezési és élelmezési bizottságok jelentéseit, mire a tanácskozást az elnök néhány percre felfüggesztette.

A szünet után a hadsereg *rendkívüli költségvetéséről* tárgyalnak.

A harmadik tételnél (a gyengefistű lóporra felvett ötödik részlet, fémmillió korona) gróf **Keglevich** István a delegáció hatáskörébe szponál a őt tett észrevételeket. Gróf **Tisza** István azt válaszolja, hogy a delegáció a maga határozatát ahhoz a feltételhez köti, hogy csak azon esetben szavazza meg a 100 millió koronát, ha a fedezet kérdésében a két törvényhozás a már jelzett értelemben fog intézkedni.

Lovászky Márton a miniszterelnök felvilágosításai után azt tartja, hogy a delegáció hatáskörét túl lép, mert en bloc nem szavazhat meg a delegáció általános célokra, hanem konkrét meg kell jelölni, hogy mire szavaztatik meg az összeg.

München Aurél előadó: A rendkívüli hitel részletes tárgyalásánál a részletek elő fognak terjesztetni.

Hegedüs Sándor: Hagyjuk tehát az egész vitát akkorra.

Rakovszky István nem csatlakozhatik Hegedüs nézetéhez.

Gróf **Tisza** István miniszterelnök kijelenti, hogy most egyszerűen arról van szó, hogy határozza el a delegáció, hogy az 1903. évi költségvetésben a 22 millió korona, vagy az illető tételnek, vagy pedig miut visszatérítési tétel marad fenn.

A többi tételeket és a 2—11. címek észrevétel nélkül elfogadtattak, a többi címciknél is csak jelentéktelen felszólalások történtek. A 38. címnél Bolgár Ferenc kérdésére **Pitreich** lovag tábornagy hadügyminiszter kijelenti, hogy *új fegyverszállító helyül Kismarton nem kismelve*, de az építés csak akkor kezdhető meg, ha a *marosvásártérségi hadapródiskola* kézen lesz és e részben folyamatban vannak a tárgyalások.

Egyebekben a rendkívüli szükséglet címei vita nélkül megszavaztatnak. Az albiztoság legközelebbi ülését holnap délelőtt 10 órakor tartja, amikor a közös hadügyminisztérium póthitelek iránti előterjesztését, valamint az egyszerű rendkívüli hitel kerülnek tárgyalás alá.

Az osztrák költségvetési bizottság.

Az osztrák delegáció költségvetési bizottsága ma folytatta a részletes vitát a hadügyi és tengerészeti rendes költségvetés felett. Az ülésen a közös miniszterek közül jelen voltak: gróf **Goluchowski**, **Pitreich**, báró **Burián** és **Böhm-Bawerk** osztrák pénzügyminiszter.

Pergelt, **Doberner** és **Stransky** hevesen támadták a közös hadügyminisztert a horribilis rendkívüli kiadások miatt, amelyek alkotmányellenesek.

Böhm-Bawerk pénzügyminiszter azután **Stransky** tegnapi kérdésére, hogy miképpen történik a refundálás abban az esetben, ha a refundálásra tervezett 25 év alatt a kvóta megváltozik, azt válaszolja, hogy a refundálásnak tartama alatt annak a kvótakulcsnak alapján kell keresztülvitetnie, amelynek alapján a tőketeher számítatik, amelyre a refundálás vonatkozik. Ellenkező esetben megtörténhetné, hogy ha például a magyar kvóta emelkednék s ennek megfelelőleg természetesen Ausztria kvótiája csökkenne, Ausztria az évek során többet kapna vissza a refundálásban, mint a mennyit a hitelműveletre fordított. Ezért történt, hogy a létrejött megállapodásokban ez meg van határozva. Ez az álláspontja a magyar pénzügyminiszternek is. Ami **Stransky** azt a kérdést illeti, hogy vajjon erre a kölcsönre alkalmazható-e a 14. §, azt feleli, hogy a 14. §. magyarzatába itt nem bocsátkozik, mert nem szeretné, ha a teoretikus véleményeket összehavarnák a gyakorlati alkalmazás elveivel s ebből félreértések támadhatnának. Azonban annyit mégis megjegyze, hogy az 1898. évi június 10-iki törvény 10. §-a megjelöli azokat a határvonalakat, amelyek megszabják a 14. §-nak alkalmazható voltát vagy mellőzését az államadósságok kérdésében.

Kramarz szerint a közös kormány nem számol a nép adófizető-képességével és a súlyos adóterhek gazdaságilag tönkreteszik a polgárokat.

Zalesky az urakházabeli delegátusok nevében kijelenti, hogy ők megszavazzák a költségvetést, majd **Stransky** és gróf **Dieudaszynski** szólaltak fel, azután **Böhm-Bawerk** pénzügyminiszter újhol hangsúlyozta, hogy egyelőre nem nyilatkozhatik a 14. §. praktikus alkalmazásának kérdéséről.

A költségvetést 12 szóval 5 ellen megszavazták s az ülés délután 2 órakor beveződött.

KÜLFÖLD

Az orosz-japán háború.

Budapest, május 26.

Tehát kiderült a titok. Tudjuk már, miben állott a japánoknak Föngvancsöngbe való visszavonulása, melylyel annyit kérkedett Kuropatkin és melyet annyira kizsákmányoltak az orosz-barát lapok a japánok ellen való hangulat-csinálásra. A japánok visszavonulása — a legújabb hírek szerint — nem volt ugyanis más, mint az orosz fővezér megtevesztésére irányuló csel. Mert nem is az első japán sereg zöme vonult vissza, mint azt az orosz táviratok jelentették, hanem csak japán előőrsök, magát a sereget pedig elvesztette Kuropatkin szem elől. Most aztán újra megjelent a színen. Még pedig egyszerre több helyen. Mig balzárnya ugyanis nyugat felé Szinjén és Kaipöng irányába vonul előre, addig egyes csapatai Takusan felé haladnak, nyilván azért, hogy az újabban partraszállott csapatokkal egyesüljenek.

Még érdekesebb az a mindvalószínűbbnek látszó hír, hogy Mukdentől északra felé japán felderítő csapatok tűntek fel. Mint-hogy fel sem tehető, hogy ezek mögöttük álló erősebb sereg nélkül merészkedtek ennyire előrenyomulni, aligha nem azzal a csudálatos ténynyel állunk szemben, hogy a japánok az oroszok liaojangi főhadiszállásán túl is messzire előnyomultak. Ez pedig a legnagyobb veszedelmet jelentené Kuropatkinra nézve, minthogy az ellenség háta mögé kerülne, visszavonulásának utját el-

— **Rádiumdrágaság.** Amilyen sokféle és üdvös hatását fedezték már fel ennek a világmegváltó új elemnek, — hogy tovább ne menjünk, csak az orvoslás terén való kitűnő alkalmazását említjük — úgy kellene lenni, hogy olyan olcsó legyen, mint tesszem a vas, vagy a réz. Sajnos, a dolog nincs így; eilenkezőleg, nem akad a földön drágakő, amelynek nagyobb volna az ára a rádiuménál. Pedig csak a minap tudatta a világgal egy angol tudós azt az újságot, hogy a föld-felületen mindenütt van rádium — sajnos elegendően csekély mennyiségben, a föld belsejében azonban több van, sőt minél mélyebbre megyünk, annál nagyobb mennyiségben található, a föld közepében pedig akkora tömegben, hogy szinte szédületes. Ez a rádium-tömeg biztosít bennünket, földlakókat éppen arról, hogy még sokezer millió évig nem kell tartanunk a végső megfagyástól. Csak hogy hát ez a rádium a föld közepében van, ahová csak a Verne és Jókai fantáziája jutott el idáig, nekünk pedig olyan rádiumtelepekre kell a figyelmenket fordítanunk, amelyek elérhetők. Az igaz, hogy ezeknek meglehetősen szűkében vagyunk. Annál öröndetesebbek azok a hírek, amelyek jobb nyomait fedezték fel több helyen a rádiumnak. Így nyomára akadtak az Oxford-ágyag rétegeiben Anglia déli részében. Bővebb részletek még nincsenek a dologról, csak annyit mond a hír, hogy ezek az agyagtelepek nemsokára értékesebbek lesznek aranybányáknál. *Laudin* kémikus Svédországban nagy értelettel fedezett fel, amely gazdag urániumban, amelyvel kapcsolatban fordul elő tudvalevőleg a rádium, s *Laudin* már ki is választott ennek a telepnek az ércéből rádiumot. Portugália bányaterületein is mutattak ki uránium-érceket, s a portugál kormány azon az uton is van, hogy *rádium-ipart* teremtsen, amelytől nagy hasznot vár. A rádium jövőjére nézve mindenesetre figyelemreméltó *I. I. Thomson* angol tudósna a cambridge-i filozófiai társulatban tett ama kijelentése, hogy a rádiumra igen nagy mennyiségben lehet majd akadni. Ő például a laboratóriumához tartozó kert falajában, a cambridge-környéki kétártegekben egy forrás kavicsában, még nagyobb mennyiségben *Whithy* mellett a tenger fűvényében, ugyanennek a vidéknek a két lásrétegeiben, azonkívül porlaku üvegben és egy lisztmintában is talált rádiumot. Sőt bizonyos meleg források vizében és gözeiben is található. Szóval, van rádium elég, de azért nincs amerikai milliósok, akinek a vagyona elég arra, hogy egy kilogramm rádiumot válasszon ki mind e helyekről, ha ennyi rádiumot egyáltalában ki lehet vonni a földből. Semmiesetre sem járulnak hozzá azonban a rádium előteremtéséhez azok az osztrák milliósok, akiknek csehországi birtokain az ugynevezett szurokesillám található, az a kőzet, amelyből *Curie* a rádiumot előállította. Akkor a szurokesillámnak még nagyon kevés volt az értéke. A csehországi milliósok azonban gondoskodtak már róla és még mindig gondoskodnak, hogy a szurokesillám árát minél magasabbra szófolják fel. Először csak harmincezer frankot kértek annak szurokesillámért, amelyből egy gramm rádium szerezhető, most már százötvenezer frankot kívánnak. Pedig *William Ramsay* angol fizikus közlése szerint rádiummal kitűnően sikerült daganatokat gyógyítani, s általában a rádiumnak a legtágabb tere van humanitárius célokra. Hanem a csehországi milliósoknál ebben a rádium szűk világban is fő a business. Minél több a millió, annál jobb, a beteg emberiség pedig boldoguljon úgy, ahogy eddig boldogult. Egy gramm rádium százötven frank, Punktum!

— **Körözött gavallér.** Bécsből jelenti tudósítónk telefonon, hogy a kerületi bíróság körözlevelet adott ki *Loy Adolf* 29 éves törvényszéki joggyakorlóknak ellen, aki az osztrák főváros előkelő társaságaiba bejáratos volt és tavaly Hall fürdőn egy teniszestől társaságot meglöpett. *Loy Adolf*, aki fia a Boszniában hős halált halt *Loy századosnak*, néhány hét előtt megszökött Bécsből s állítólag Buenos-Ayres felé vette útját.

— **Védekezés a tüdővész ellen.** *Kopenhágából* táviratozzák: Ma nyitották meg a tüdővész leküzdésére alakult nemzetközi egyesület tagjainak kongresszusát. A kongresszusnak mintegy 200 résztvevője van, köztük *Lord Lister*, *Bruadel* tanár, *Löffler* tanár, *Fränkl* tanár stb. Nemcsak Franciaország, Németország, Anglia, hanem Ausztria-Magyarország, Oroszország, Svédország, Norvégia, az északamerikai Egyesült-Államok, Belgium, Olaszország, Németalföld, Portugália, Svájc, Spanyolország és más államok is küldtek képviselőket. A királyi család jelenlétében *Doutzer* tanácselnök nyitotta meg a kongresszust. *Oldenburg* kopenhágai főpolgármester mint a tüdővész leküzdésére alakult dán nemzeti egyesület elnöke vezette az ülést. A kongresszus főképpen a következő tárgyakkal foglalkozott: Az első ülés az utcákon és nyilvános tereken való köpködés tilalmát tárgyalta. A vitát *Vallier* (Anglia) nyitotta meg, majd a tüdővész esetek kötelező bejelentéséről tanácskoztak. A második pontot *Fränkl* tanár adta elő. A szombat reggel 9 órakor kezdődő ülésen dr. *Schrötter* tanár a tüdővészre való hajlandóságot tárgyalja és dr. *Hervu* a tüdővészről és a nevelésről fog értekezni. A nemzetközi egyesület egyes bizottságai ezeken kívül speciális kérdésekkel foglalkozó üléseket is tartanak. A kongresszuson résztvevők meglátogatják a *Finsen*-féle sugárral kezelt intézetet, a *Salomon*-féle diftériaszűrő-intézetet és több dán tüdővészgyógyító-intézetet.

— **A kormány és a szocialisták.** Rémlátásnak mondották a szocialista részről terjesztett hívtelést, (ma már a *Népszava* is közölte *Hirtelmadás* címen) hogy a kormány feloszlatta a szakszervezeteket s le tartóztatja a pártvezetőségek tagjait. Józan szemmel nézve a dolgokat, képtelenségnek kellett tartani ezt a hivatást s nincs benne semmi feltűnő, hogy a riktó szenzációt ma ugyancsak alaposan lecáfolja a félhivatalos *Budapesti Tudósító* a következő kommunikációjában:

A mai lapok egy részében, úgy látszik, ugyanegy forrásból származó leleplezések jelentek meg a kormány állítólagos terveiről a munkás-egyesületeket és a szocialista pártvezetőket illetőleg. Ezen, legenyhébben szólva, *naiv leleplezések* szerint a kormány el volna határozva a szakszervezeteket rövidesen feloszlatni és a szocialista-párt vezetőit éppoly rövidesen becuktatni. Amint mi a kormány ebbeli intencióit ismerjük, a szakszervezeteknek nem ellensége, sőt egészségesebb fejlődésüket és életképességüket ósztintán óhajtja. És ha van a kormánynak a szakszervezeteket illetőleg bizonyos terve, úgy az csak az lehet, hogy működésüket éber szemmel ellenőrizze és esetleges törvényellenes működésüket meggátolja. Ami a szocialista párt vezetőit illeti, azok biztosan lehetnek a felől, hogy ha okot szolgáltatnak rá, a kormány velük szemben is úgy járna el, mint mindazokkal szemben, akik a hatóságokat a legerélyesebb rendszabályokra kényszerítik. *De törvényes ok nélkül őket éppoly kevéssé érné bántalom, mint az országunk más, a törvénynek keretén belül működő, polgárait.*

— **A rózsaszünet.** A József főherceg-szatatórium-egyesületnek június 2-iki margitszigeti rózsaszünetpélyén a Népszínház tagjai *Vidor* Pálnéval élükön testületileg vesznek részt. A rendezőség díszes színpadot állít föl, amelyen a Népszínház tagjai fognak előadásokat tartani. Jegyek az összes dohánytösdékben egy koronáért válthatók.

— **Pénzhamisítók.** A budweisi rendőrség ma letartóztatott egy háromtagú pénzhamisító-szövetkezetet, amelynek feje *Dvorzák* József, Bécsben is többszörösen büntetett betörő. A rendőrség elkobozta a hamiskoronasokat, továbbá a gyártáshoz használt szerszámokat és formákat is.

— **Bányászereposztás.** New-Yorkból táviratozzák: *Harrisburgi* (Pennsylvania) távirat szerint egy *Williamstown* mellett lévő bányában a bányalég 50 munkást megölt. Eddig hét holttestet szállítottak felszínre.

— **Díj gyermekekért.** Nemrégiben a porosz pénzügyminiszter azt a kijelentést tette, hogy olyan családoknak, akiknek sok gyermekük van, valami adókedvezményt kellene adni. Ez a szempont Bajorországban is figyelmen kellett, midőn a hivatalnokok helyzetének javításáról volt szó. Megszívtették ezt a dolgot Franciaországban is és már akadt is egy vállalat, a Páris-Lyon-középtengeri vasúttársaság, amely magáévá tette ezt az ötletet. Ez a társaság azoknak a hivatalnokainak, akiknek 2100 frank fizetésük és három gyermekük van, évente harminc frank jutalékot juttat. Ez a jutalék kilenc gyermeknél hatszázharminc frankra emelkedik. És így ki van dolgozva a tervzet minden fizetéshez alkalmazva. *Piot* szenátor meglehangú levélben mondott köszönetet ezért a nagyfontosságú reformért, amelyet különben több francia intézet és vállalat szándékozik követni.

— **Üdvözlés és részvétel.** Egy fejedelmi vérből való asszony, aki a közelmultban jóideig foglalkoztatta a világsajtót s most már az igénytelen *Montignoso* grófnő név alatt éli napjait csöndes visszavonultságban, a tegnapi napon két írást küldött Drezdába. Az egyik szót a szász trónörökösnek, az ő urának, akit annak idején elhagyott s gyermekeitől is elszakadva, azoknak francia nyelvűmesterét követte a bizonytalanságba. Azóta sok minden megváltozott s tegnap a bűnbánó hercegnő szerezését kiváltó férjének születésnapjára. Ez volt az üdvözlő írás. A másik írás, ugyanezen a napon, ugyanattól a kéztől, gyászról szólt. *Lujza* hercegnősszony *János György* hercegnek, a sógorának kondoleált felesége, *Izabella* hercegnő elhunytá alkalmából. Így hozta egyívét a két írást az élet és a muló idő a maga külön törvényei szerint. — *Drezdából* táviratozzák még, hogy *Mária Jozefa* főhercegnősszony ma reggel főudvarmesternőjével és főudvarmesterével odaérkezett. Az állomáson a trónörökös üdvözölte a főhercegnősszonyt, akivel a hercegi palotába hajtattott és koszorút tett le sógoránéknak, *Johanna* hercegnőnek koporsójára. *Mária Jozefa* főhercegnősszony azután *György* királyval Hof-termben ment Matild hercegnőhöz.

— **Országos borszövetkezet.** A földművelésügyi miniszter az ország több kiváló bortermelőjét és borkereskedőjét értekezletre hívta egybe a Magyar Bortermelők Országos Szövetkezetének szélesebb alapon való újjászervezése céljából.

Tallian Béla földművelésügyi miniszter az új szőlők jövedelmezőségének biztosítására egy nagyobb országos szövetkezet létesítését ajánlja. Hangsúlyozza, hogy ez a szövetkezet nem akar offenzív állást elfoglalni a borkereskedőkkel szemben, ellenkezőleg, szívesen látná, ha termelők és kereskedők vállatva működésnek a szövetkezetnél.

Gróf Esterházy Gyula, *gróf Keglevich István* s *Barta Ödön* helyeslik a szövetkezet létesítését. *Molnár Akos* a borértékesítés szövetkezeti alapon való eszközését nem tartja helyesnek, mert ez káros versenyt csinálna a borkereskedelemnek, melyet egyedül illetékes faktornak tart a borértékesítésre. Csak olyan szövetkezeteket óhajtana, melyeknek célja az okszerű szüretelés és az okszerű közös borkelés, de amely szövetkezetek közvetlen fogyasztóknak nem adnák el a bort, hanem csak kereskedőknek.

Tallian Béla földművelésügyi miniszter kijelenti, hogy az országos központi szövetkezet megalakításán kívül készséggel hajlandó támogatni az életképes alapon létesítendő vidéki pincezövetkezeteket is.

Ezután az értekezlet az országos szövetkezet alakítását kimondotta, az erre vonatkozó alapszabálytervezetet általánosságban elfogadta s annak részletes tárgyalására s a szövetkezet megalakítására vonatkozó aláírási felhívás kibocsátására *Wekerle* Sándor elnöklete alatt szűkebb körű bizottságot küldött ki.

— **Házasság.** *Forgács* Marcel eljegyezte *Wilhelm* Ilona kisasszonyt Kassán.

Stern Ödön állatorvos eljegyezte *Kommen* Irma kisasszonyt, dr. *Kommen* Fülöp csokonyai orvos leányát.

Dr. *Teller* Miksa 29-én, vasárnap délelőtt 11 órakor esküszik örök hűségét *Deutsch* Ilonka kisasszonynak, *Deutsch* Ignác leányának a *baosi* zsidó templomban.

— **Jégvihar.** A Sümeggel szomszédos *Csabrendek* község határát a jég teljesen elpusztította. A községben óriási kiterjedésű szőlőhegyek vannak és a lakosság legnagyobb részének ez a fő jövedelmi forrása. A vihar számos embert kényeről fosztott meg. A vihar egy óra hosszat tartott és a hegyekből nagymennyiségű követ, fát és földet söpört a községbe, mely sok ház falát bedöntötte és a víz behatolt a lakásokba. A szélvihar évszázados fákat tövestől kicsavart a földből. A vetésekben a vihar nagy kárt tett, különösen a rozsbán, mely a vihar előtt különösen szép volt. *Csabrendekről* a vihar *Sáros, Gyepű-Kaján* és *Káptalanfa* községek felé vonult, hol szintén óriási kárt tett. Zala-Szent-Györgyön éjjel lepte meg a vihar a lakosságot és csak reggel vették észre az óriási csapást. Öreg gazdák is alig emlékeznek ilyen jégverésre. Ez a vidék is nagy inség elé néz.

— **Uj gimnázium a Ferencvárosban.** A *Ferencvárosi Polgári Kör* küldötsége tisztelettel ma *Czigler Győző* vezetésével a *Dr. Brzevitz Albert* közoktatásügyi miniszternél és egy általi főgimnáziumnak föllállítását kérte a Ferencvárosban. A minisztertől a küldötségre gróf *Tisza István* miniszterelnöknek mint belügyminiszterhez ment, kérve, hogy az Erzsébet-körútról elköltözködő országos szabadalmai hivatalt a Ferencvárosba helyezze át. Mindkét miniszternél biztató ígéretet kapott a küldötségtől.

— **Veszedelemes csomag.** *Nagyváradról* táviratozzák: Az élesdi csendőrsőn megjelent *Oppe Gábor* odaváló ember és bejelentette, hogy két uriasan öltözött ember négy vászoncsomagot adott neki át, megbízván át, hogy egyet egyet adjon át *Bérczy* főtisztoságnak, *Bognár* ügyvédnek, *Örley* körjegyzőnek és *Sámsón* járásvornak, azután gyorsan meneküljön el. *Oppe* erre megrémülve adta vissza a csomagokat, bár az idegenek pénzt ígérték neki. A csendőrség azt kinyomozta, hogy az emberek egyike nagyváradi. Gyanítják, hogy a csomagokban robbanóanyag volt s most a nagyváradi rendőrség is nyomoz.

— **Halálozás.** *Bulyoszy József* Nagyvárad nyugalmazott polgármestere elhunyt. Hat évvel ezelőtt választották meg polgármesterré, de alig négy évi hivataloskodás után elborult elmével elmeógyógyintézetbe került s most megváltotta szenvedéseitől a halál.

Simalya Károly aradi temetésrendezési vállalkozó, az aradi kereskedővilág agilis tagja 38 éves korában meghalt.

— **Letartóztatott sikkasztó.** A rendőrség letartóztatta *Leitner* Adolf jászberényi születésű 41 éves pénzbeszedőt sikkasztás miatt. *Leitner* Adolf a *Brünl* János vízvezeték-szerelő vállalkozó cégnél, a Király-utca 103. szám alatt volt alkalmazva és saját bevallása szerint 16,234 koronát szedett fel a céggel összeköttetésben álló felektől s ezt az összeget elköltötte. *Leitner* maga fedezte fel a bűnét, amikor ma jelentkezett a rendőrségen. Vallomása szerint ezelőtt öt évvel került a céghöz. Azelőtt hosszabb ideig állás nélkül bolyongott, adósságba keveredett, amihez még az is járult, hogy a felesége megbetegedett. Hogy nagy nyomorban segítsen, eleinte apróbb összegeket sikkasztott. Mikor látta, hogy ezt nem veszik észre, egyre nagyobb összegeket vett el a rája bizott pénzből. Az utóbbi időkben, hogy az elsikkasztott összeget pótolja, lövésnyen játszott s kártyázt, de mindenütt veszített. Azt mondja, hogy a lelkiismeret szava vitte rá, hogy önmaga jelentkezzen. Letartóztatták.

— **A bécsi építészek bojkottja.** A bécsi építészek bojkottjára a munkások azzal válasznak, hogy mindnyájan elutaznak Bécsből. Követni akarják ebben a berlini építőmunkások 1899. évi példáját. Hír szerint, vasárnap erre a célra rendelt különvonatok a fiatal munkások ezreit fogják elszállítani Bécsből. A rendezők azt hiszik, hogy ez uton nemsokára 30—35.000 munkás hagyja el az osztrák fővárost s tér vissza szülőföldjére. Ezzel a rendszabállyal egyrészt kimélni akarják a sztrájkpénztárt, másrészt pedig az így beálló munkahiánnyal akarják legyőzni a mesterek ellenállását. A munkások nagyon biznak ügyükben, mert az ideai építkezési szezon a vidéken is igen kedvező s így reménylik lehet arra, hogy a vidéken is hamarosan munkához jutnak. Ezenkívül biztató-

lag hat rájuk az, hogy a sztrájkpénztárhoz már igen sok adomány érkezett.

— **Az eltűnt egyetemi tanár.** Tudóskörökben általános feltűnést kelt *Dr. Meiszner Rudolf* bécsi egyetemi tanár esete, aki néhány órával az esküvője előtt eltűnt, s azóta nyoma veszett. Azt hiszik, hogy *Meiszner* neurastheniára hajló természetű ember volt, s az ilyeneknek gyakran fellépő, hirtelen beálló önbizalomhiány kergette a szökésbe. Ennek a neurastheniás állapotnak az előidézéséhez valószínűleg hozzájárult az a nagy korkülönbség is, amely közte és menyasszonya között van. *Dr. Meiszner*, aki most negyvenhat éves, *Dr. F.* göttingai orvos fiatal, huszonhárom éves leányát jegyezte el. A leány szerette vőlegényét, de ez sokszor kifejezte kételkedését, hogy — tekintve a közöttük levő nagy korkülönbséget — menyasszonyát boldoggá tudja-e tenni. Az esküvőnek tegnapelőtt délután négy órakor kellett volna megtörténnie. A vőlegény azonban reggel elment hazulról és nem is tért azóta vissza.

— **Az ifjúság és a szociális kérdés.** *Dr. Czettel* Jenő földművelésügyi miniszteri fogalmazó 27-én, pénteken, este 6 órakor az evangélikus református főgimnázium dísztermében (IX. Lónyay-utca 4/c sz.) az *ifjúság és a szociális kérdés* címmel folytatja az *Országos Magyar Gazda-Szövetségben* megkezdett előadásait. A főleg gyakorlati irányú előadást a *Bethlen Gábor Kör* rendezi.

— **Bikaszállítás akadályokkal.** A budapesti bikaviadalra szánt szilaj bikák mindinkább közelednek szereplésük színteréhez, de úgy látszik, hogy már nyilvános fellépésük előtt is akadályokat kell átugraniuk. *Buchs* osztrák határállomáson ugyanis az állategészségügyi hatóság a szabályszerű vizsgálatnak akarta alávetni a vasketecskébe zárt állatokat, de a veszélyes vállalkozástól visszaretentette a harcias állatok vésztűzjelző magatartása. A vizsgálatot tehát nem merete megtartani, de hogy a törvényes formákat mégis betartsa, megtagadta az engedélyt a bikák továbbítására. A bikák vesztűzjelzőjét a szállítvány vezetőjének távirati megkeresésére végül is az osztrák földművelésügyi miniszter szüntette meg a vizsgálat elengedéseivel és így egy napi késedelem után a különvont folytathatta útját Budapest felé. A belépőjegyek árát a rendezőség a lapok hirdetési rovatában teszi közzé. A közönség különös érdeklődése e szenzációs látványosság iránt abban is megnyilvánul, hogy helyét már jó előre előjegyzéssel biztosítja.

— **Iskolatársak találkozósa.** Az újpesti általmi polgári leányiskola ama volt növendékeit, akik az 1899. évben végezték az intézetet, a találkozó bizottság nevében főlkéri *Wintertitz* Margit, hogy a megállapodás értelmében június 8-án délután 5 órakor az alsó-margitszigeti kávéházban jelenjenek meg. — Az újpesti polgári fiúiskola IV. osztályának 1898-ban végzett növendékei is legközelebb találkozót tartanak. E végből *Bier* Dezső (Ujpest, Váci-ut 7. sz.) kéri iskolatársait, hogy közöljék vele címüket. — *Lukács (Lóvy)* Irén főlványa a felsőerdősi polgári leányiskola IV. a) osztályában 1898—99. tanévben végzett társnőit, hogy június 2-án d. e. tíz órakor jelenjenek meg az intézetben.

— **Szertekóné állapota.** *Speltki* Edéné szül. *Orgoványi* Julia, akit e hó 23-án *József* *Agost* főherceg automobilja a József-körúton elgázolt, még mindig a Rókus-kórházban fekszik. Állapota rohamosan javul, úgy hogy nemsokára elhagyhatja a kórházat. A főherceg naponta telefonon érdeklődik állapotára iránt.

— **Az Erzsébet-sorsjegyek** nyereményeinek száma hétézerre rug. Az első nyeremény értéke 100.000 korona. Sorsolásra kerül még egy 10.000 koronás, egy 5000 koronás, egy 3000 koronás, egy 2000 koronás, egy 1600 koronás, négy 1000 koronás, tíz 500 koronás, száz 100 koronás, száznegyven 50 koronás, ötszáz 20 koronás, kétezerkét-hátszagon 10 koronás és négyezer 5 koronás nyeremény.

— **A Fővárosi Orfeum** látogatóinak száma dacára a nyári időjárásnak éppenséggel nem esőkken. A kiváló műsor csak néhány napig látható.

(x) **A Kleinschlegel-sec pezsgő.** A közönséget kérjük, hogy pezsgőfogyasztásánál legyen tekintettel a hazai gyártmányokra és különösen a kiváló minőségű Kleinschlegel-sec pezsgőre. Ennek a gyártmánynak gyors elterjedése legjobban igazolja annak kiválóságát.

Szerelmi dráma.

— *Vőlegény és menyasszony tragédiája.* —

Budapest, május 26.

Megrendítő szerelmi drámáról ad hírt *nyiregyházi* tudósítónk. *Szabó* Lajos, takarékpénztári tisztviselő ma reggel agyonlőtte a menyasszonyát, aztán önmagát. A rettenetes esemény szörnyű izgatottságot kelt az egész városban, ahol úgy a vőlegényt, mint a tragikus véget ért menyasszonyt széles körökben ismerték és szerették. A borzasztó elhatározás okát senki sem tudja biztosan. Azt tartják, hogy a vőlegényt féltékenysége örléte vitte rá a kettős gyilkosságra. A szerelmi drámáról *nyiregyházi* tudósítónk ezt jelenti:

Nyiregyháza, május 26.

Rémesebb szenzációja évek óta nem volt városunknak, mint ma. A kora délelőtti órákban *Szabó* Lajos, a nyiregyházi takarékpénztár tisztviselője, agyonlőtte a menyasszonyát, *Kertész* Jankát, aztán maga ellen fordítva fegyverét, olyan sebeket ejtett önmagán, hogy másfél órai kínlás után szintén meghalt. A tragédia egyik hőse, *Szabó* Lajos huszonhétéves, derek, buzgó tisztviselő volt, mindenki szerette, aki érintkezett vele. Néhai *Szabó* Dávid megyei főorvos fia, családjuk a vármegye előkelőségei közé tartozik.

Természetesen, senki sem sejtette, minő rettenetes cselekedet terve foglalkoztatta *Szabó* Lajost. Tegnap még jó kedvvel utazott el menyasszonyával s a leány szüleivel Debreczenbe, ahol a kelengyét vásárolták be. Estére visszamentek Nyiregyháza s együtt voltak a színházban. A színházi előadás után hazakísérte a menyasszonyát leendő sógorához, *Eltischer* tanárhoz. A kapuban váltak el egymástól. *Szabó* udvariasan kezelt csókolta menyasszonyának és szívesen üdvözölte a leány szüleit is.

Úgy látszik, az éjszaka során szülemlett meg agyában a véres terv. Hét óra után hagyta el lakását s egy virágosboltba ment. Csokrot rendelt a menyasszonyának. Meghagyta, hogy a legszebb virágokból kössék a csokrot, — hogy mibe kerül, az mellékes — és küldjék el a menyasszonya sógorához, *Eltischer* tanár lakására.

A virágkereskedőtől aztán egyenesen a menyasszonya lakására ment. Kilenc óra lehetett. A verandán találkoztott a viruló szép leánnyal, aki szerettel közeledett feléje. *Szabó* most hirtelen előrántotta revolverét s két lövést tett egymásután. Az első lövés a melle fölött találta a tizenhét éves leányt, a második a füle tövében. Mind a két sebesülés halálos volt, a fiatal teremtés összeesett s meghalt. Most önmaga ellen fordította revolverét *Szabó*. Ismét két lövést tett, az egyik a fejét súrolta, a második az agyába hatolt. Mind a ketten a veranda padlóján fekvőtek, a leány holtan, a férfi halálosan sebezve. A házbeliel előrohantak s rémületes kétségbeeséssel látták a rettenetes vérűrdőt. Csakhamar orvos is jött, de nem segíthetett, a leány mindjárt meghalt. *Szabó* még mintegy másfél óráig élt. Esméletlen kívül volt s nem tudhattak meg semmitsem tőle, hogy mi oka volt szörnyű tettének. Féltenegy óra tájban ő is meghalt.

Szabó Lajost igen szorgalmas fiatal embernek ismerték. A helyi lapokba is írogatott *Páfrány* álnéval. Pár évvel ezelőtt megjelent egy tárcakötete is. Még legutóbb, vasárnap szinikritikát írt a helyi újságba.

FŐVÁROS

(*) **A kéményseprők új szabályrendelete.** A tanács jegyzői osztálya most dolgozza ki a kéményseprő-ipar gyakorlásáról szóló szabályrendeletet. A kéményseprő-kerületek számát a szabályzat 46-ról 56-ra emeli. Az első közigazgatási kerületben lesz hat, a II. kerületben három, a III. kerületben három, a IV. kerület-

(Bichler) második, Festetich T. Hedinje (Huxtable) harmadik. Azután: Isar, Bonjour, Tigra, Ben Nevis, Kitty, Torna, Madame Humbert. Totalizátor: 10: 63. Helyrefogadások: I. 50: 99, II. 50: 70, III. 50: 64.

II. **Eladóverseny.** Díj 2000 korona. Távoltság 1600 méter. Somosi ménes **Csurgója** (Taral) első, Mr. White Sommerfrische (Martinkovich) második, Egyedi L. Matchboy (Lewis) harmadik. Futottak még: Capelmeister, Roman, Perlasse. Totalizátor: 10: 29. Helyrefogadások: I. 50: 87. II. 50: 86.

III. **Kétévesek versenye.** Díj 3000 korona. Távoltság 1000 méter. Dreher A. **Ágnes forrása** (Adams) első, gróf Henckel A. Mineralja (Walkington) második, Egyedi L. Barbárja (Lewis) harmadik, azután Proserpina. Totalizátor: 10: 19. Helyrefogadások: I. 50: 67, II. 50: 114.

IV. **Cambuscan-verseny.** Díj 10.000 korona. Távoltság 2000 méter. Péchy Andor **Monte-Christoja** (Taral) első, Schosberger L. Kikeletje (Martinkovich) második, gróf Festetich T. Jenkinse (Huxtable) harmadik. Azután Waduz, Hadur, Mariska. Totalizátor: 10: 61. Helyrefogadások: I. 50: 147, II. 50: 116.

V. **Kétévesek eladóversenye.** Díj 2000 korona. Távoltság 1000 méter. Baró Uchtritz Zs. **Boite á surpriseje** (Fetting) első, Egyedi A. Menteja (Lewis) második, Egyedi L. Gondolata (Rothfuss) harmadik. Azután: Walk, Czinka Panna, Fogláló, Dubios, Supérieur. Totalizátor: 10: 24. Helyrefogadások: I. 50: 60, II. 50: 89, III. 50: 74.

VI. **Eladók gátversenye.** Handicap. Díj 3000 korona. Távoltság 1400 méter. Schosberger **Gombja** (Fejes) első, Dreher A. Rama thur'ija (Huxtable) második, Silberer V. Semmeringerje (Lawton) harmadik, azután Klára, András, Mirage, Heimchen. Totalizátor: 10: 40. Helyrefogadások: I. 50: 62, II. 50: 60, III. 50: 73.

VII. **Handicap.** Díj 2000 korona. Távoltság 1300 méter 3 éveseknek. Schindler L. **Partheniája** (Lewis) első, gróf Fries M. Lassieje (Taral) második, Dreher A. Buterje (Adams) harmadik. Azután: Réve d'or, Partner, Ismerős, Aldoza, Fogoly. Totalizátor: 10: 97. Helyrefogadások: I. 50: 94, II. 50: 69, III. 50: 96.

Legujabb.

Az orosz-japán háború.

London, május 26.

Mint a lapok Tokióból jelentik mai kelettel, a japánok elűzték az oroszokat Naeunugulinból és ma heves harc után rohammal bevették Kincsut.

Pétervárad, május 26.

Saharov tábornok jelenti a vezérkarnak 25-éről:

Föngvangesöng vidékéről jelenti a mi lovasságunk, hogy a japánok Föngvangesöng környékén, ahol vagy 30.000 főnyi gyalogság és 2000 főnyi lovasság 36 tábori ágyúval van összevonva, erődítéseket létesítenek. A japán lovasság igen sok lova beteg. Picevónál és innét délre a japánok partraszállása egyre tart és onnét a csapatok déinek vonulnak Csincsou felé. Kínaik jelentései szerint 18-án Csincsounál harc volt, melyben a japánok 700 embert veszítettek, az oroszok vesztesége kevésbé jelentékeny volt. A japánok partraszállása Takusannál öt nap előtt kezdődött és mint jelentik, vagy 50.000 ember szállt partra, többnyire gyalogság. A partraszállott csapatok Takusannól Ninjanba és Port-Arthur irányában is Csintaidában vonulnak. Egy szotnya kozsának egy japán osztálylyal Sitkusnica mellett 20-án éjjel történt összeütközése alkalmával a japánok soraiban nagy zaver támadt. A japánok szabálytalan tüzelést indítottak a kozsák ellen, de a sötétben saját embereikre is lövöldöztek. Egy orosz felderítő osztály 21-én áttört a japán hadsereg hátdéjét Tansancsina mellett a Sakhodzából Liaojangba vezető nagy uton és felfedezett egy 300 főnyi japán osztályt és egy nagy szállító-kocsikból álló hosszú kocsisort. 16 óra alatt, amíg megfigyelték nem kevesebb, mint 18.000 kínai és koreai küli haladt el és 200 kocsit. A japánok megölték hírszerzőink lovait, úgy hogy ezeknek gyalog kellett visszatérni.

TÁVIRATOK

Trust a Cunard Line ellen.

Liverpool, május 25. (Reuter.) *Ismai*, az oceáni hajózási trust elnökét, egy hír lapí tudósító megkérdezte az oceáni harmadik osztály személyszállítási díjnak a kontinentális társulatoktól 40 márkára való leszállítására vonatkozólag. Az elnök kijelentette, hogy úgy látszik, hogy a hajózási trust az Anchor Linet és az Alland Linet akarata ellenére bele akarja vonni a vizsálykodásba.

A kétéves katonai szolgálat.

Páris, május 26. (Kamara.) A kamara megkezdte a kétéves szolgálati időről szóló törvényjavaslat általános tárgyalását. *Roussel* ezredes a jobboldal tetszése közt ellenzi a javaslatot.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, május 26. (A Budapesti Napló telefontelése.) Eladatott: *buza*: tiszavidéki 78-81 kg. 9.25-9.70 K. *Rozs*: tót felvidéki 72-74 kg. 7.10-7.25 K. *Árpa*: 5.80-6.15 K. *Tengeri*: 5.55-5.75 K. *Cinquantin*: 6.60-7.20 K. *Magyar zab*: 5.75-6.45 K, válogatott 7.10 K.

Bécs, május 26. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: *Osztrák hitelrészvény* 644.—, *Magyar hitelrészvény* 751.—, *Bécsi bankgyesület* 279.—, *Union-bank* 512.50, *Länderbank* 525.75, *Osztrák-magyar államvasut részvény* 636.75, *Déli vasut* 79.—, *Elbavölgyi vasut* 421.50, *Északnyugati vasut-részvény* —.—, *Dohányrészvény* 327.—, *Rimamurányi vasút* 491.—, *Alpesi bányarészvény* 412.—, *Májusi járadék* —.—, *Magyar koronajáradék* 99.25, *Osztrák koronajáradék* 97.30, *Lombard* 128.75, *Török sorsjegyek* 117.32, *Német birodalmi márká* 117.33, *Napoleon d'or* —.—.

Berlin, május 26. (Gabonatzörsde.) *Buza* májusra 176.— márká (10.32 korona), júliusra 173.— márká (10.16 korona). — *Rozs* májusra 131.50 márká (7.71 korona), júliusra 134.— márká (7.86 korona). — *Zab* májusra 123.50 márká (7.25 korona), júliusra 128.50 márká (7.55 korona). — *Tengeri* amerikai mixéd májusra 112.— márká (6.85 korona), júliusra 110.50 márká (6.49 korona). — *Spiritusz* 70 márká (árfolyam 117.30 korona per 100 márká.) Irányzat: lanya.

Berlin, május 26. (Tözsdejelentés.) A külföldi tőzsdék semmi irányban sem adtak iniciatívát. A Londontól 5s Páristól függök fondok lanyhák voltak, belf. fondok keresetlenek, bankpiac csendes, részben esett, szénrészvények nyomottak, csak Gelsenkirchen és Laura valamivel keresettebb. Vasutiak és legtöbb deviza megújító jegyzés nélkül, amerikaiak meglehetősen állandók. Hajózásiak közül Nordd. Lloyd gyengébb, épp így nagy berlini közüti. Később jobban keresték a kohó- és bányarészvényeket, helyi vásárlásokra. Bankok változatlanok. Spanyolok, oroszok, törökök gyengébbek. A tőzsdeidő első felében spanyolok vonzóbbak, belf. járadékok ártartók, helyi piac állandó, gelsenkircheni gyenge. Jelentéscor változatlanok. Bankok forgalom nélkül. Ultimópénz 3 3/4%. Magánleszámitolási kamatláb 3%.

Berlin, május 26. (Esti forgalom.) 4 1/2% os magyar aranyjáradék —.—, Magyar koronajáradék 97.50, *Osztrák hitelrészvény* 207.10, *Osztrák-magyar államvasut* 136.50, *Déli vasut* 13.40, *Északnyugati vasut* —.—, *Elbavölgyi vasut* —.—, *Osztrák bankjegy készpénz* —.—, *Buchstiehradi* —.—, *Orosz bankjegy* 216.05, *Ultimo* Lombard —.—.

New-York, május 26. (Terményförsde.) *Zár lat.)* *Gyapot*: New-Yorkban helyben 13.05 (13.20) Májusra 13.63 (13.63) Aug-ra 13.35 (13.33). *New Orleansban* helyben 12.7/8 (13.—). — *Pétróleum*. Stand white New-Yorkban 8.15 (8.15). Stand white Philadelphában 8.10 (8.10). Refined in Cases 10.85 (10.85). *Credit Balances at Oil City* 1.62 (1.62). — *Zsír*: Western steam 6.80 (6.70). Rohe és Brothers 6.80 (6.70). — *Tengeri* iránzata állandó. — Májusra 60.1/4 (60.1/4). — Júliusra 54.1/2 (54.5/8). — *Szept-re* —.— (—.—). — *Buza* iránzata állandó. — Píros öszi helyben 1.18 (1.00). — Májusra 96.1/2 (96.1/2) Júliusra 91.3/8 (91.1/8). — *Szeptemberre* 83.7/8 (83.3/4). — *Decemberre* —.— (—.—). — *Gabona* szállítási díja Liverpoolba 1.— (1.—). — *Kávé*: fair Rio 7. sz 6.3/4 (6.7/8). — Májusra 5.45 (5.50). Aug-ra 5.60 (5.70). — *Liszt*: Spring Wheat clears 3.90 (3.90). — *Cukor*: 3.7/8 —.— (—.—3.7/8). — *Ón*: 27.65—28.— (27.50—27.75). — *Réz*: 13.—13.12 (13.—

13.12). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelentik.)

Chicago, május 26. (Terményförsde.) *Zár lat.)* *Buza* iránzata állandó. Máj-ra 96.7/8 (95.—). Jul-ra 86.1/4 (86.—). — *Tengeri* iránzata állandó. — Májusra 47.1/2 (47.1/2). *Zsír*: Májusra 6.50 (6.37). Júliusra 6.67 (6.55). — *Szalonna* short clear 6.37 (6.37). — *Sertészsuk*: Júliusra 11.35 (11.15). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Kivonat a hivatalos lapból.

— Május 26. —

Kinevezések. A magyar királyi igazságügyminiszter Szalaj József nagyatádi királyi járásbíróági díjnokot a perlaki királyi járásbírószághoz **irnokká**, — a közös külügyminiszter Drasche-Lázár Alfréd magyar királyi miniszterelnökségi segédfoglalmazót, valamint báró Matscheko Ferenc és gróf Thürheim Lajos jogtudor, alsóausztriai császári és királyi helyhatóságí fogalmazó gyakorlatokat a közös külügyminisztériumba II. osztályu udvari és miniszteri fogalmazókká, — a magyar királyi miniszterelnök báró dr. Villani Frigyeszt a flumel és magyarhorvát tengerparti királyi kormányzószághoz fletöz-nélküli miniszteri segédfoglalmazóvá nevezte ki.

Áthelyezés. A magyar királyi igazságügyminiszter Lomoschitz Ferenc szentgotthárdi királyi járásbíróági irnokot a soproni királyi törvényszékhez helyezte.

Pályázatok. A m. kir. kereskedelmi minisztériumnál egy hivataloslapú állásra július hó 15-ig, — a zalaezerszegi kir. törvényszéknél telekkönyvezetői állásra két hét alatt adandók be a kérvények. — A budapesti királyi ügyészségnél irnok állásra négy hét alatt, — a magyar királyi honvédelmi minisztériumnál könyvműszegségű állásra június hó 30-ig, — a nagygyimándi járásbíróági irnok állásra négy hét alatt, — Temesvármegyében a dettai járási II. osztályu utmesteri állásra június hó 20-ig, — Szombathelyen közjegyzői állásra három hét alatt, — az ó-besseli járásbírószágnál aljegyzői állásra két hét alatt, — a szelaknái bányahivatalnál bányászmeisteri állásra június hó 15-ig, — a brassói pénzügyigazgatóságnál segélydíjaz számgyakornoki állásra 14 nap alatt, — a vinal adóhivatalnál szolgai állásra nyolc hét alatt adandók be a kérvények.

Napirend.

Naptár: Péntek, május 27. Római katolikus: Paz. Mag. — Protestáns: Lucian. — Görög-orosz: (május 14.) Izidor. — Zsidó: Szivan 13. — Nap két: 3 óra 55 percek. — Nyugszik: 7 óra 27 percek. — Hold két: 5 óra 26 percek délután — Nyugszik: 2 óra 58 percek éjjel.

A kereskedelmi miniszter fogad délután fél öt órakor.

Az Akadémia Goethe-szobája nyitva délelőtt 10 óratól 12-ig.

Muzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9-12-ig. Akadémiai könyvtár nyitva délelőtt 8-7-ig. Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9-12 óráig és 3-8-ig.

Oroszág képtár az Akadémiában nyitva 9 óratól 1 óráig.

Időjelzés.

Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése.

— Május 26. —

Állomások	Ma reggel 7 h				Első 24 óra	
	Levegőhő. mm.	Hőmérséklet °C	Szél iránya és erője (1-10)	Felhőzet (%)	Csapadék (mm.)	Hőmérő-eklet (mx. mn.)
Akna-Salatiná	69.4	6.0	É 2	0	—	15 2
Késmárk	69.1	5.5	D 1	1	—	—
Budapest	68.5	12.0	EK 1	0	—	22 10
Ó-Gyála	67.9	18.7	DK 2	1	—	21 9
Herény	65.9	13.4	D 3	0	—	20 8
Zágráb	67.7	14.1	EK 1	0	—	22 11
Píame	64.8	17.0	—	—	—	25 13
écs	68.0	13.4	EK 2	0	—	20 12
Debrecen	69.3	9.7	EK 3	0	—	24 4
Szeged	68.1	11.1	EK 2	2	—	19 7
Arad	68.1	12.0	Ny 3	3	—	19 8
Temesvár	67.1	12.9	EK 3	0	—	20 8
Kolossvár	68.3	8.0	EK 3	0	—	20 2
Vajda-Hunyad	67.7	12.0	EK 1	0	—	20 10
gyászseben	68.5	8.8	DK 1	0	—	15 3
Bécs	66.5	13.0	DK 1	0	—	17 10
Prága	66.5	11.6	—	—	—	21 10
Krakó	70.1	9.0	EK 2	4	—	15 4
Tarnopol.	—	—	—	—	—	—
Bregenz	63.2	17.8	D 1	3	—	21 9
Salsburg	64.6	14.7	D 2	0	—	—
Klagenfurt	65.7	12.5	EK 1	0	—	19 7
Lesina	64.0	20.0	DK 1	0	—	26 18

Jelek magyarázata: K. — kelet, Ny. — nyugat, D — dél, É — észak, A felhőzet: 0 — egészen derült, 1 — többnyire derült, 2 — részben felhős, 3 — többnyire borult, egészen borult, ● — eső, * hó, — köd, < — zivatar.

Hazánkban az idő száraz jellegű öltött, amennyiben eső csupán Erdély délekeleti részén esett. Az éjjeli hőmérséklet az északi Felföldön alacsony volt.

A levegőnyomás eloszlásában lényeges változás nincs.

Európában az idő száraz és enyhe.

Küldés: Változóan felhős, tulnyomóan száraz, nappal melegebb, és éjjel — különösen az ország keleti felében — még hűvös idő várható.

REGÉNY

A KIVÁLTSÁGOSAK

— Német regény. —

(10)

A játéka már jó ideje tartott, az ulánus adta a bankot.

— Na Wilberg, hát ön nem tesz, hisz az imént még olyan türelmetlen volt?

Wilberg fölzrengt a töprengéséből, egészen elmélyedve állt ott, szeme előtt az ide-odaguruló arany villogott s csak egyetlen vágy, csak az a gondolat hevitette, hogy mindaz az övé legyen.

— Ah igen, helyes. Száz márkát a hetesre, nem, kétszázat.

Egy másodperc mulva odaveszett ez a pénz.

— Még egyszer kétszázat.

Az is elveszett.

— Még egyszer kétszázat.

És ezuttal szerencséje volt, ezernégy-száz márkát fizettek ki neki. És a legközelebbi alkalommal is eltalálta a hetest, akkor négyszázat tett és csaknem háromezer márkát kapott érte.

— Ember, micsoda disznója van magának!

Ugy bámulták a kis Wilberget, mintha a legnagyobb csudát mivelte volna. Még az ulánus is elismerő pillantással nézett rá és hangos „Bravó!”-val fizette ki neki a nyereséget. És ez a dicséret olyan büszkévé tette és rögtön még négyszáz márkát tett a hetesre és el is vesztette.

György jó ideje nézte a játékot, a nélkül, hogy résztvevett volna benne, hanem aztán megunt a dolgot és titokban el akart távozni. Átment az olvasó-szobán, de ekkor hirtelen megszólították. Megfordult, egy karosszékben ott ült Kirchberg főhadnagy.

— Ugyan hová megy? — kérdezte.

György úgy érezte, hogy tetten érték, nem volt helyes tőle, hogy angolosan akart távozni. Ezt felelte:

— Hazakészültem.

Társam meglepettem nézett rá.

— Hát már megnyerte a magáét vagy mindent elveszített?

— Egyáltalában nem játszom, főhadnagy ur.

— Ugyan ne mondja! — És a főhadnagy szeméről csaknem leesett a monokli, majd egyideig meredten bámult Györgyre. — Ugyan! — mondta még egyszer és aztán folytatta: — Jőjjön, üljön mellém, ezt el kell mondanom neked, hogyan tud meglenni anélkül, hogy ne játszsze, vagy jobban mondva, hogyan tud ellentállni a kísértésnek?

— Nagyon könnyű az nekem, főhadnagy ur. A játéknak rám nézve semmi ingere nincsen. Néhány évvel ezelőtt Monte-Carloban voltam s ott is órákosszat néztem a játékot, anélkül, hogy csak eszembe is jutott volna tenni.

— Ugyan! — A főhadnagy még mindig ámulva meredt rá. — Ej no, ezt igazán nem értem. De hát mit csinál a pénzével, ha nem játszsza el?

— Amit hónap közben nem költök el, azt a bankba viszem.

— Ej no, hát lehetséges-e ez egyáltalában? Ugy értem, hogy örömet okoz-e ez önnek? Miért nem költi el minden pénzét? Hisz ön végre is nem kereskedő, hanem fiatal hadnagy. Na, annyit tudok, ha annyi pénzem volna, mint önnek, nem raknám a takarékbába.

— De Kirchberg, hol bujkál tulajdonképpen? — kérdezte egy tiszt, aki most hirtelen belépett az olvasószobába. — Hiszen mutyiba játszunk. Az első alaptökénk már oda van, van még önnél pénz?

— Nyer már az ulánus?

A tiszt a füle tövét vakargatta:

— Csuful.

Kirchberg cigarettára gyújtott.

— Akkor csak hadd tumbolja ki magát előbb. Előbb csak szedje el másoknak az aranyait, aztán majd megpróbáljuk visszafizetni őket. Kire utazik most?

— A kis Wilbergre. Ennek ma titokzatos szerencséje van, egyre csak a hetest rakja, éppen most ütötte meg ötször egymásután, valósággal turkál az aranyokban és az ulánus persze vissza akarja szerezni a pénzét.

— Hidegvérű Wilberg?

— Ugyan, dehogyan is az, minden tagja reszket az izgalomtól.

— Kár, akkor el van veszve. Hanem ezt már meg kell nézmem.

Felállt és visszament a játékszobába s akaratlanul György is utánuk ment, úgy érezte, mintha segítségére kellene sietnie Wilbergnek, mintha a fülebe kellett volna sugnia:

— Legyen józan, hagyja abba, tegye el a nyereséget, jó időre aztán elég lesz.

De Wilberg nem gondolt arra, hogy abbahagyja a játékot, egy kis időre ellene fordult a szerencse, hanem most újra nyerte sorra a tételeket. A többiek már rég abbahagyták a játékot és azt a két embert nézték. Wilberg ideges és izgatott volt, láz bántotta és reszketett, az ulánus ellenben állandóan nyugodt, mozdulatlan, mint egy ércszobor, egyetlen szempillája nem rezzen és keze a legkevésbé sem remegett, amikor ellenfelének a nyereséget odatolta. Pedig nagy összegeket kellett kifizetnie, a pénz, amit mint bankadó nyert, rég oda volt, a bankók, amelyeket magával hozott, egy csekélyke kis halomra apadtak. Arany- és papírpénz tornyosodott Wilberg előtt, lehetett vagy huszezer márká.

Az ulánus megszámlálta a pénzét.

— Utóljára fogadhatok csak el ezer márkát a hetesre, s ha veszitek és kétezer márkát kell kifizetnem, a bank fel van robbantva.

Leirhatatlan izgalom fogott el mindenkiket, soha ilyen veszteségekben az ulánust még nem látták s hogy éppen közülök egy bánt így el vele, ez a kanárikat büszkeséggel töltötte el.

Az utolsó tét: ha a hetes annyi szerencsét hozott Wilbergnek, bizonyára végig hü marad hozzá.

— Ezer márkát a hetesre.

A bankár fölvetette a kártyát:

— Nyole.

És hanyagul besöpörte a pénzt.

— Még ezer márkát a hetesre.

A kártya hatot mutatott.

Egy pillanatra megvillant az ulánus szeme, tudta, hogy most övé a játék, nem telik bele egy negyedóra, s mindent visszanyer, amit elveszített. Erthetetlen is lett volna, hogy veszítsen ezuttal és még hozzá ezzel a gyermekkel szemben, aki olyan okatlanul, megdöbbenve játszott, hogy mindent el kellett veszítenie. És Wilberg vesztett, és a pénze mindinkább összezsugorodott. Néhányszor majd hogy oda nem szóltak neki a többiek:

— Hagyja abba, mentse meg legalább azt a néhány ezer márkát.

De nem teheték, ez nem lett volna fair. Ha türték azelőtt, hogy az ulánus, aki még hozzá vendégük is volt, mindent elveszítsen, nem figyelmeztethették most az ellenfelét sem.

— Na, Wilberg ur, van-e még kedve?

Ott állott a kis Wilberg sápadtan, mint valami halott, minden csepp vér eltűnt az arcából, mindent elveszített, még az ezer márkáját is, amelyre olyan büszke volt, semmi pénz nem volt már előtte.

— Akar-e még játszani? — kérdezte az ulánus másodszer.

Wilberg körülnézett, talán hogy valamelyik bajtársa pénzt adjon neki kölcsön. Hanem most már közbelépett az ezredadjutás:

— Hagyja el, hadd próbáljuk meg mi is a szerencsénket.

A játék tovább folyt, Willberg pedig bement a szomszéd szobába és ott egy székre roskadt le. És a szörnyű idegfejszültségre egyszerre bekövetkezett a visszahatás, arcát a tenyerébe rejtette és görcsös zokogásban tört ki.

És nem messze tőle ott állt György és részvétellel, szomorúan nézte bajtársát, nem értette meg, nem foghatta fel, hogyan adhatja magát valaki oda annyira a játé-

nak, de azért nagyon sajnálta szegény bajtársát, akinek a vagyoni viszonyai nem voltak ismeretlenek előtte. Egy rövid pillanatra milyen gazdag lett, most pedig szegényebb volt, mint valaha, mert érezte, ha csak egy pillanatra is, mit tesz az, ha az embernek pénze van. György már-már oda akart menni bajtársához, hogy felajánlja neki a segítséget, de nem merete megtenni, nem akarta magát kitenni visszautasításnak. És hogy milyen helyesen járt el, arról csakhamar meggyőződött, amikor Wilberg most összeszedte magát s felállt, hogy hazamenjen s úgy tett, mintha Györgyöt egyáltalában nem vette volna észre. Könnyelmű játéka, vagy könnyei miatt szűzfelét talán magát? Elment a nélkül, hogy akárcsak köszönt is volna Györgynek.

Annál nagyobb volt tehát György meglepődése, amikor Wilberg másnap délben a lakásában fölkereste. Ugy vélte, hogy kezdetől fogva tisztában volt a látogatás céljával és ez a vélekedése csak erősödött, amikor bajtársának sápadt arcát megpillantotta.

Az pedig néhány futólagos üdvözlő szó után rögtön rátért látogatása céljára.

— Ön tanuja volt, hacsak mint néző is, a tegnapi estének, tudja tehát, hogy egész nyereségemet elveszítettem megint; de azonfelül még odaveszett ezer márkám, amelyet tegnap kaptam, hogy néhány sürgős számlámat kifizessem. Megpróbáltam, hogy valamelyik bajtársamtól kapjam kölcsön ezt az összeget, hanem az ulánus őket is mind úgy kifosztotta, hogy nemcsak hogy ennyi, de egyáltalában semmi pénzük nincs. Még a grófnak zsebe is egészen üres. Azért jöttem hát önhöz, hogy arra kérjem, adjon kölcsön nekem ezer frankot. Egészen nyíltan és becsületesen azt is megmondom, hogy nem jelölhetem meg azt a napot, amelyen a pénzt visszaadhatom, de visszafizetem, mihelyt csak tehetem, erre a szavamot adom.

— De kérem, arra igazán nincs szükség. György felállt és az íróasztalából elő hozta a bankjegyet, amelyet aztán átadott tisztársának.

Az pedig hálásan megszorította György kezét:

— Nagy szolgálatot tett nekem — aztán egy kis szünet után világosan észrevehető zavarral folytatta. — És most még egy kérésem volna. Nemde számíthatok arra, hogy senkinek sem mondja el a dolgot.

— Hogyan is eshetnék az meg? — kérdezte György nagy ámulattal.

De a másik tisztet nem elégitette ki egészen ez a felelet.

— Ne vegye zokon, de arra kérem, adja a szavát, hogy senkinek sem beszéljéről a látogatásról.

Ujabb és még nagyobb csodálkozással pillantott fel György. Hogyan is juthatott ez az ember arra a gondolatra, hogy ilyesmit kérjen tőle? De azért mégis ezt mondta:

— Ha önt ez megnyugtatta, szívesen adom a szavamot, ámbár nem látom be eléggé a célját.

Wilberg megkönnyebbülten sohajtott fel és elbucsuzott miután még egyszer meleg szavakkal mondott köszönetet.

V.

Megint hetek multak és György, mint maga mondotta, még mindig az ezred erkölcsei magánzárkájába volt elkülönítve. Még mindig nem volt egyetlen barátja sem, akihez csatlakozhatott volna, s aki közelebbi viszonyba került volna vele. Az a reménye sem teljesült, hogy majd Wilberg közeledik hozzá, akit a zavarából ki-segített. Ellenkezőleg, Wilberg azóta még kevésbé akarta őt ismerni, mint azelőtt, ámbár még mindig tartozott neki azzal a pénzzel. György nem igen bosszankodott ezen, ebben a tekintetben már a régi ezredében is megvoltak neki a maga szomorú tapasztalatai; de más viszonyok között növekedve fel, mindazonáltal sehogyszem tudta megérteni a kanárik felfogását pénz dolgában.

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG

Horvát gyárosok a kormányánál. A horvát-szlavon országos iparos-szövetség, amely a minap alakult meg, ma délelőtt tisztelgett gróf Tisza István miniszterelnöknél és Hieronymi Károly kereskedelmi miniszternél. A szövetség küldöttségét Pongráz Gusztáv lovag nagyparas, szövetségi elnök vezette, tagjai voltak gelsei Guttmann Vilmos és Gránitz Ignác alelnökök és több horvát nagyparas.

A miniszterelnöknek tíz óra tájban tisztelgett a küldöttség. Pongráz Gusztáv elnök közölte a miniszterelnökkel a szövetség megalakítását és csatlakozását a Magyar Gyárosok Országos Szövetségéhez. Célja a szövetségnek, hogy Horvátország iparának föllendítése körül közreműködjék, de erre nézve kéri a magyar kormány támogatását is.

Beszédére gróf Tisza István a következőképpen válaszolt: Uram! Legyenek, kérem, meggyőződve, hogy őszinte örömemre szolgál, önöket itt üdvözölhetem s így Horvátország ipari viszonyaiba is, bepillantást nyerhetni. Azt hiszem némi bizonyítékot adtam mára rendelkezésemre állott rövid idő alatt is annak, mennyire mélyen lelkemben gyökeredzik az a meggyőződésem, hogy az összetartozandóság eszméjének — ugy gazdasági, mint politikai téren — meg kell hoznia a maga áldásos gyümölcsét, de csak akkor hozhatja meg, hogyha nem hagyjuk azokat pusztá szólalomoknak, hanem, ha mi itt és önkök ott szóval és tettel a nagy eszmékben való összetartozandóságnak és testvéri szeretetnek bizonyítékát szolgáltatjuk, annak az összetartozandóságnak, amely évszázadokon keresztül a két népek együttműködését létrehozta és amely a gazdasági érdekek fejtegetésének biztos alapját képezi a jövőben is. Őszinte, hazafias elégtételül szolgál egyrészt, hogy Horvát- és Szlavonországok iparosai végre összeszedték magukat és szervezkedtek, másrészt, hogy önkök közelebbi viszonyba léptek a Magyar Gyárosok Országos Szövetségével. Kérem önöket, legyenek meggyőződve arról, hogy mi a horvát-szlavon ipari törekvéseket ugyanolyan rokonszenvvel üdvözöljük és erősítjük, mint a magyar ipari érdekeket. Még egyszer szívből üdvözölöm önöket, uraim!

A küldöttség tagjai lelkes szívből-kifaltásokkal fogadták a miniszterelnök. Választ Gróf Tisza István sajátán bemutatatta magának a küldöttség tagjait.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter hasonló szívesseggel fogadta a tisztelgő küldöttséget s Pongráz Gusztáv elnök üdvözlő szavaira a következő választ adta:

Mindenekelőtt bocsánatot kell kérnem a késésért, de a delegáció tengerészeti albizottságában éppen a magyar ipar részesítéséről volt szó és ott nekem bizonyos fölvilágosításokat kellett adnom; hát hallják tehát, tisztelt uraim, hogy ha másutt is, de ugyanabban az irányban voltam elfoglalva, mint amelynek érdekében önkök is idefáradtak. Biztosíthatom önöket arról, hogy rendkívül örülök annak, hogy Horvát- és Szlavonország iparosai is szövetségbe léptek és főleg annak, hogy a Magyar Gyárosok Országos Szövetségével való együttműködésre határoztak el magukat. Legyenek meggyőződve arról, hogy teljes erőből igyekezni fogok szűkebb hazájuk iparának érdekeit a lehetőség szerint szolgálni. Benső meggyőződésem, hogy a két ország egymásra utalt iparosainak együttműködése eredményes lesz. Ami engem illet, kijelenthetem, hogy mindenkor komoly megfontolás tárgyává teszem az önkök javaslatait és behatóan fogom tanulmányozni mindazokat az utakat és módokat, amelyekkel önkök figyelmembe ajánlanak.

A miniszternek aztán bemutaták a küldöttség tagjait, akiknek tiszteletére a Magyar Gyárosok Országos Szövetsége ma este a Hungária-szállóban vacsorát adott.

Szorb kereskedők Budapesten. Vasárnap délután százhusz szorb nagykereskedő érkezik Budapestre. Idejövételüknek az a célja, hogy Magyarországgal viszonyba lépjenek s hogy a hazai cégekkel állandó összeköttetést létesítsenek. Megérkezésük alkalmával a Kereskedelmi Csarnok elnöksége ünnepélyesen fogadja őket.

A Déli Vasút közgyűlése. Bécsből táviratozzák: A Délvasúttársaság mai közgyűlésén tudomásul vették az üzleti jelentést és az igazgatótanácsnak megadták a fölmentvényt. Elhatározták továbbá, hogy a 102.102 koronás felesleget a létesítendő tartalékba teszik a június 30-án esedékes kötelezvények teljesítésére

végett. A gyűlés során báró Chlumecky elnök kijelentette, hogy mindent elkövetett és hogy minden megtörtént, hogy egyesülés jöjjön létre a kötelezvény-tulajdonosokkal. Remélhető, hogy tovább is haladhatnak a vállalat megerősödése útján. Az 5%-os kötelezvények konvertálására vonatkozólag megjegyezte az elnök, hogy a legmértékadóbb tényezők a legbehatóbban ajánlották, hogy most ne nyuljanak az új konvertálás kérdéséhez.

Szarvasmarhavásár. (A budapesti marhavásártéri vásárpénztár-részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás: Vágómarhák. Magyar ökor 1066 darab, magyar tehén 399 darab, szerbiai ökor 904 darab, szerbiai tehén 45 darab, növendékmárha 65 darab, bivaly 47 darab, bika 153 darab, összesen 2679 darab és — darab a hét folyamán a vesztégyvásáron. — Gazdasági marhák: Igás- és hizlali való ökor 201 darab, fejőstehén 186 darab, igás bivaly — darab, tinó — darab, bika — darab, üsső — darab. Eladási árak ezen tudósítás zártáig, vágómarhákért: Magyar hizott ökor legjobb minőségű 69.— K.-tól 74.— K.-ig, kivételesen 73.— K.-ig, 80 kilónként élő sulyban, középminőség 64.— K.-tól 68.— K.-ig, silányabb minőség 58.— K.-tól 63.— K.-ig. Magyar parasztmárha jobb minőségű 64.— K.-tól 68.— K.-ig, kivételesen — K.-ig, silányabb minőségű 54.— K.-tól 62.— K.-ig. Tarka hizott ökor legjobb minőségű 72.— K.-tól 80.— K.-ig, kivételesen 88.— K.-ig, középminőségű 66.— K.-tól 71.— K.-ig, silányabb minőségű 60.— K.-tól 64.—ig. Szerb és boszniai ökor, legjobb minőségű 64.— K.-tól 72.— K.-ig, kivételesen 74.— K.-ig, silányabb minőségű 54.— K.-tól 63.— K.-ig. Bika, jobb minőségű 68.— K.-tól 75.— K.-ig, kivételesen — K.-ig, silányabb minőségű 54.— K.-tól 66.— K.-ig. Bivaly 46.— K.-tól 54.— K.-ig, kivételesen — K.-ig. Magyar tehén 48.— K.-tól 70.— K.-ig, kivételesen — K.-ig. Tarka tehén 50.— K.-tól 72.— K.-ig, kivételesen 75.— K.-ig. Csontozni való marha — K.-tól — K.-ig. Mind 100 kilónként élő sulyban. Gazdasági marhákért: Igás ökor elsőrendű — K.-tól — K.-ig 100 kilogrammonként, kiv. — K.-ig, 788.— K.-tól 800.— K.-ig páronként, középminőségű — K.-tól — K.-ig 100 kilogrammonként, 670.— K.-tól — K.-ig páronként, silányabb minőségű — K.-tól — K.-ig 100 kilogrammonként, — K.-tól — K.-ig páronként. Hizlali való ökor, fehér 100 kilogrammonként — K.-tól — K.-ig. Fejőstehén, keresztetett szines 200.— K.-tól 320.— K.-ig darabonként, bonyhádi faj 280.— K.-tól 420.— K.-ig darabonként, kivételesen — K.-tól — K.-ig, igás bivaly — K.-tól — K.-ig páronként. Vágómarhából a felhajtás mintegy 200 darabbal kisebb volt a multhatinél, mindazonáltal irányzat és árak változatlanul maradtak; mert a legutóbbi bécsi vásáron az üzlet lanyha volt, az ausztriai vevők ma alig vásároltak valamint s a helybeli szükséglet is kisebb lévén a 6 napos szükséglet miatt, t. i. ünnep miatt a jövő hetivásár szerdán fog megtartatni. Miután az idegen vevők a szerbiai kereskedőknek magas árköveteléseit folytán, a vételtől tartózkodtak, néhány csapat eladatlan maradt. A fejőstehén-üzlet változatlan. Az országos marhavásár június hó 5-én fog megtartatni.

Borjувásár. 1904. évi május hó 26-án. (A budapesti marhavásártéri vásárpénztár részvénytársaságtól.) Felhajtás. Belföldi élő borju 990 drb, leölt borju — db, bécsi borju — darab, növendékmárha 38 darab, élő bárány — darab, leölt bárány — darab. — Arjegyzések: Belföldi élő borju I. rendű 94—104 f.-ig, kivétele 108—110 fillér, II. rendű élő borjukért 88—92 f.-ig, I kilónként leölt borju I. r. — f.-ig, II. r. — f.-tól — f.-ig, kivét. — f. kilónként, levonas nélkül. Rugott borjukért 70—86 f.-ig. Növendékmárha 52—66 f.-tól — f.-ig, I. r. — f.-ig, középminőségű — f.-ig, alárendelt — f.-ig I k.-kint. Bárány élő — K., leölt bárány — korona, kivételesen — K.-ig páronként. Az irányzat élénk volt, az árak szilárdak maradtak.

Sertés-konsumvásári jelentés. (A székesfehérvári sertésvásár és közvágóhid intézősége.) Május 26-án. Félhajtás összege 307 drb sertés, 43 darab süldő. Előző napi eladatlan maradvány 63 darab sertés, — darab süldő, összesen 370 darab sertés, 48 darab süldő. Eladatott 317 darab sertés, 42 darab süldő. Eladatlan maradvány 13 darab sertés, 6 darab süldő. A vásár irányzata élénk. Az árak változatlanok. — Következő árak jegyzettek: Zsirterítés: Öreg I. r. 350 kilogrammon felül — fillérig, II. rendű 280—350 kilogramm — fillérig, II. rendű selejtezett fillérig, kanló — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 96—101 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogramm 96—101 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogramm 88—96 fillérig, süldő — fillérig, malac — fillérig.

Hussertes: nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, könnyű 140—300 kilogramm 90 — fillérig, süldő 94—100 fillérig, malac 40 kilogramm — fillér. Árak minden levonas nélkül, kilogrammonként, élősulyban értendők.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, május 26.

Mérsékelt kínálat és élénkebb kereslet mellett készbuza szilárd irányzatú volt; forgalomba került 16.000 mm. 15—20 fillérel magasabb árakon. — Rozs változatlan, tartott maradt, a többi elkek iránya a magasabb határ-időjegyzések alapján kellemesebb.

Eladatott:
Buza: Tiszavidéki: 500 mm. 81 k., 100 mm. 80 k., 200 mm. 80 k., 100 mm. 79 k., 100 mm. 79 k. 9 K. 10 f., 100 mm. 80 k. 9 K. — f., 500 mm. 80 k. 8 K. 95 f., 200 mm. 80 k. 8 K. 90 f., 1200 mm. 79.5 k. 8 K. 95 f.
Fehérmegyei: 500 mm. 78 k. 8 K. 25 f., 200 mm. 77 k. 8 K. 75 f., 150 mm. 77 k. 8 K. 60 f., 1000 mm. 75 k. 8 K. 60 f.
Pestmegyei: 450 mm. 80 k. 9 K. — f., 400 mm. 80 k. 9 K. — f., 500 mm. 79.5 k. 8 K. 90 f., 500 mm. 79.5 k. 8 K. 90 f., 1000 mm. 79 k. és 500 mm. 78 k. 8 K. 92 1/2 f.
Felsőmagyarországi: 300 mm. 77 k. 8 K. 62 1/2 f.

Bácskai: 2100 mm. 75.9 k. 8 K. 60 f.
Szent-Tamási: 1500 mm. 78 k. 9 K. — f.
Bánáti: 1000 mm. 77 k. 8 K. 65 f.
Dunai: 400 mm. 76.5 k. 8 K. 60 f.
Raktárúru: 1300 mm. 75 k. és 1000 mm. 74.6 k. 8 K. 50 f.

Mind három hónapra.
Rozs: 500 mm. 6 K. 50 f., 200 mm. 6 K. 50 f., 200 mm. 6 K. 50 f., 100 mm. 6 K. 50 f., 150 mm. 6 K. 45 f., 100 mm. 6 K. 45 f., paritásra.

Árpa: 200 mm. 6 K. 20 f., paritásra, 675 mm. 5 K. 75 f., három hónapra.
Zab: 100 mm. 5 K. 84 1/2 f., paritásra, 100 mm. 5 K. 70 f., 100 mm. 5 K. 75 f., 100 mm. 5 K. 72 1/2 f., 100 mm. 5 K. 55 f.
Tengeri: 1500 mm. 5 K. 20 f.

Készpénzfizetés mellett.
 A kértár hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben és kilogrammonként.

B u z a	50 kilogramm ára		50 kilogramm ára	
	K.-tól	K.-ig	K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki	76	8.45	8.70	79
"	77	8.60	8.80	80
"	78	8.65	8.85	81
Fehérmegyei	76	8.40	8.65	79
"	77	8.50	8.70	80
"	78	8.50	8.70	81
Pestvidéki	76	8.40	8.65	79
"	77	8.50	8.70	80
"	78	8.50	8.70	81
Bánáti	76	8.35	8.65	79
"	77	8.30	8.55	80
"	78	8.40	8.65	81
Bácskai	76	8.45	8.70	79
"	77	8.50	8.80	80
"	78	8.50	8.85	81
Szerb	76	—	—	81

Egyéb gabonafajták		50 kilogramm ára	
		K.-tól	K.-ig
Buza	uj elsőrendű	—	6.45
	középmínőségű	—	6.30
Árpa	takarmányárta, I. r.	—	5.80
	másodrendű	—	5.70
Kéles	—	—	5.50
Zab	elsőrendű	—	5.65
	középmínőségű	—	5.35
Tengeri	belföldi	—	5.10
	belföldi új	—	5.20
	ó fehérr	—	—
	uj román vagy bolgár	—	—
	cinquantin	—	—
Repece	hápoستا	—	10.35

A határidőüzlet folyamán a következő

kötések történetek:	
Májusi buza	8.55—8.56
Októberi buza	8.91—8.98—8.97—8.95
Májusi rozs	0.—
Októberi rozs	6.81—6.97—6.94—6.96
Májusi tengeri	5.23
Jufusi tengeri	5.31—5.37—5.34
Auguszt. tengeri	5.47—5.49—5.45—5.46
Májusi tengeri (1905)	5.57—5.61
Májusi zab	—
Októberi zab	5.78—5.85—5.83
Auguszt. repece	—

Déli egy órákor a következő záróárakat

állapították meg hivatalosan a tözsden:	
Májusi buza	8.50—8.55
Októberi buza	8.94—8.95
Májusi rozs	—
Októberi rozs	6.95—6.96
Májusi tengeri	5.23—5.25
Juliusi tengeri	5.34—5.35

Augusztusi tengeri	5.44	5.46
Májusi tengeri (1905)	5.60	5.61
Májusi zab	5.83	5.85
Októberi zab	5.83	5.85
Repece augusztusra	10.85	10.95

Délután fél 5 óraker zárul:

Májusi buza	9.14	9.15
Októberi buza	7.07	7.08
Májusi rozs	5.86	5.87
Októberi zab	5.86	5.87
Májusi tengeri	5.86	5.87
Juliusi tengeri	5.86	5.87
Augusztusi repce		

A budapesti értéktőzsde.

A mai tőzsde az utolsó prolongáció elintézésé után nyugodt irányzattal nyílt meg, az üzlet folyamán azonban csakhamar a gaboná-
árak folytonos emelkedésére az értékek gyen-
gülttek. Zárlat felé pedig fedezésekre kissé ja-
vultak. — Az általános forgalom mérsékelt
maradt.

Valuta és ércárú változatlán.

Előzősde. Osztrák Hitelezés 643.50—
641.75. Magyar Hitelezés 751.50. Osztrák-
magyar államvasut 637.50—636. — Rimamurányi
vasmű 491.—490.— Jelzalogbank 502.50.
Közúti vaspálya 578.50—578.— Városi villamos
vasut 333.50—334.— korona.

A déli tőzsdén zárultak: Osztrák Hitelezés-
vény 643.50—641.25. Magyar Hitelezés 750.50—
749.— Osztrák-magyar államvasut rész-
vény 637.25—636.— Jelzalogbank 502.—
501.50. Magyar aranyjárdék 97.27 1/2.

A helyi értékek piaca nyugodt. Kötöttet:
Salgótarjáni kőszénbánya-részvény 533.— kor.
A prémiumüzletben díjbiztosításokért fizet-
tek: Osztrák Hitelezésvenyekért holnapra 4.—
5.— korona, 8 napra 11—12 korona, 1904.
június hó végére 22—24 korona.

4 óraker zárul: Osztrák Hitelezés-
vény 643.75. Magyar Hitelezés részvény 751.25. Le-
számítolóbank részvény 452.—. Rimamurányi
vasmű részvény 490.50. Osztrák-magyar állam-
vasuti részvény 637.—. Közúti vasut részvény
576.—. Városi villamosrészvény 629.50 korona.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Államadósság.

Pénz		Áru	
Arany, med.			
Jun. 78.	117.30	117.80	1870. All. ny.-k.
Koronajárdék	97.35	97.75	200 K.-s.
Koronaj. utim.			Magy. földte- hermt.
Jun. 78.	97.35	97.55	Horv.-szl. jelz.
Koronaj. 8 1/2%	89.—	89.50	földv. kötv.
Vaskapu-köl.	82.—	83.—	Tissai nyer- kölcse. 200 K.

B) Osztrák államadósság.

Pénz		Áru	
Koronaj. máj.	99.35	99.85	Papírj. feb.
nov.			28%.
			Koronaj.
			99.20
			99.70

c) Egyéb nyilvános kölcsönök.

Budapest főv.		Temes-Béga-	
1897. 4% köll.	96.25	96.50	társulat 4%
			98.—
			99.—

Bankok.

Angol-osztrák bank		M. jelz. hitelb.	
278.—	280.—	Ugyanaz jun.	575.—
		med.	580.—
Első magyar iparbank	340.—	M. keresk. r.-t.	452.—
Piumei hit. db.	136.—	M. leszám. bank	575.—
Hesseli bank	210.—	Ugy. máj. med.	452.—
Hermes m. ált.	210.—	M. tőz. közp.	452.—
váltóüz. r.-t.	240.—	Jelzalogb.	1090.—
Magyar hitelb.	—	Osztr. hitelb.	1070.—
Ugyanaz jun.	—	Ugy. jun. ult.	648.25
med.	750.50	Ost.-magy. b.	1615.—
M. agr. és járb.	450.—	Pesti m. keresk.	2757.—
		kedelmi bank	2760.—
		Ostályszj. r.-t.	1750.—
			1800.—

Malmok.

Concordia		Henger	
180.—	190.—	1080.—	800.—
Első budapesti	1080.—	Moln. és stők	375.—
Ernsébet	480.—	Victoria	485.—
Lujza	230.—		490.—

Közelkedési vállalatok részvényei.

„Adria” tengh.		Bpest-Ujpest-	
486.—	487.—	részv. vill.	135.—
Vasút közt. vaspálya 9%	—	Déli vasut	—
Ugy. jun. med.	578.—	Ugy. jun. ult.	44.—
Bpesti közt. vp. él. jegy	300.—	Dunagőzhajóz.	840.—
Bpesti vill. r.	329.50	Kassa-oderb.	378.—
Bpesti vill. vá-rosi vasut	—	Ost.-magy. államvasut.	—
Ugy. él. jegy.	110.—	Ugy. jun.-ra.	636.50

Vasmű- és gépgyár-részvények.

Első m. gsd.		Nicholson	
100.—	106.—	Rimamurányi	305.—
„Danubius”	172.—	Ugy. jun.-ra.	490.—
Ganz	3070.—	Schlick	360.—

Bányák és téglagyárak.

Északm. kősz.		M. ált. kőszénb.	
220.—	224.—	M. kerámitál	180.—
Felsőm. bánya-és kohó	452.—	Békéscsaba	533.—
„Istv. tég. gy.	90.—	Ujlaki téglá-és kőbány. gőzgy.	1030.—
Magy. aszfalt.	125.—	127.—	mészégető

Biztosító-társaságok.

Bécsi biztosító		M. jég- és víz.	
400.—	440.—	Nemz. baleset	810.—
Bécsi élet-és járádközt.	900.—	Pannónia-vít. 23.00.	350.—
Első magy. ált.	8310.—	8400.—	240.—
Fonctüre	240.—	240.—	240.—

Takarékpenztárak.

Bélnémet	224.—	226.—	Magy. ált. tőz.	565.—	575.—
Bpesti III. ker.	200.—	200.—	Ora. közp.	1565.—	1580.—
Bpest-Erzsébv.	212.—	220.—	Pesti hazai	21200.—	21800.—
Bpesti tőz. és orsz. salogk.	414.—	419.—	Ugy. tal. jog.	14850.—	15050.—
Egyes. bpesti	2310.—	2315.—	Ugy. Interim	7300.—	7550.—

Különböző vállalatok részvényei.

Ált. vagg. köll.		„Eungária” mlt.			
Bpesti áll. vill.	303.—	307.—	trigra	215.—	225.—
Béttőntő. r.-t.	205.—	215.—	Kőbányai polg.	—	—
Gyapum.-gyár	550.—	—	serűző	291.—	300.—
Részvényser.	2350.—	2400.—	M. cukoripar.	154.—	1.0.—
Sertész. r.-t.	475.—	485.—	M. villamosg.	281.—	293.—
Spodium-gyár	200.—	205.—	Nemetek	—	—
Piumei rüzsh.	200.—	205.—	lamosság	5.0.—	5.15.—
Gschwind-féle szeszgyár	900.—	950.—	Nemetek. vag.	—	—
			gonk. 5/10	520.—	540.—
			Royal-szálló	—	—

Sorsjegyek.

Basilika		Olasz vörb.-k.	
19.40	19.90	42.—	44.—
Ugy. o. felülb.	21.—	Ugy. o. felülb.	4.50
Bécsvárosi	508.—	Ost. vörb.-k.	54.—
Jó-ziv”	10.—	Ost. hitel.	465.—
Ugy. o. felülb.	9.75	Pály	160.—
M. vörb. ker.	28.—		
Ugy. o. felülb.	29.—		

Pénzmenek.

M. vagy oszt.		Német bir. b.			
arany vert	11.35	11.43	Jegy (100M.)	117.25	117.55
M. vagy oszt.			Francia bjegy	95.27 1/2	95.57 1/2
arany kör.	11.28	11.34	Olasz bjegy	95.10	95.40
20 fr. arany	19.05	19.10	Román bjegy	94.60	95.35
20 márk. arany	23.48	23.56	Szerb bjegy.	91.75	92.75
			Rubel	258.50	254.50

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag lucerna magyar 42.—
—49.— korona, vörös aprószemű 36.—40.—
—korona, vörös erdélyi —.— korona, vörös
bánsági —.— korona, közepesemű 43.—
—45.— korona, nagyszemű 46.—50.— korona.
Disznószir: budapesti 63.—63.50 korona, vi-
dédi —.— korona. Táblaszalonna: légen
száritott vidéki —.— korona, városi 4
darabos 51.50—52.— korona, 3 darabos 54.—
—45.50 korona, füstölt —.— korona.—
—Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 15.—
—16.— korona, 120 darabos —.— korona,
100 darabos 18.50—19.50 korona, 85 darabos
24.—25.— korona, azonnali szállításra. Szer-
biai, szokás szerinti minőség 14.—14.50 ko-
rona, 100 darabos 17.—18.— korona, 85 da-
rabos 22.—23.— korona. Szilvaiz: szlavóniai
13.—14.— korona, szerbiai 11.—12.— ko-
rona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

A gyengébb irányzat, amely már a tegnapi
forgalomban mutatkozott, a mai előtőzsdén még
jobban előtérbe lépett, főképpen azért, mert
budapesti számlára hitelrészvényekben folyton
eladásokat eszközöltek, amit részben a magyar-
országi vetések rossz állásának, részben pedig
a delegációkban tett nyilatkozatoknak tulajdo-
nítanak.

A déli tőzsde ösztönzés hiányában nagyon
csendesben indult.

Bécs, május 26. (Magyar értékek zárlata.) 4%
aranyjárdék 117.20. Magyar koronajárdék 97.20.
Tissai és szegedi kölcson-sorsjegy 161.25. 4% ma-
gyar földterhermentesítési kötvény 97.70. Magyar
hitelbank-részvény 751.—. Magyar nyeremény-köl-
csön-sorsjegy 206.—. Magyar leszámítoló-és pénz-
váltóbank-részvény —.—. Kassa-oderbergi vasuti
részvény 377.25. Rimamurányi vasműrészvény 490.—.
Magyar kereskedelmi bank —.—. Magyar cukoripar
1550.—. Magyar vasuti kölcson ezüstben —.—. Ma-
gyar keleti vasuti állami kötvény —.—. Magyar
jelzalogbank —.—.

Bécs, május 26. (Osztrák értékek zárlata.) 4-2%
papírjárdék 99.20. 4-2% ezüstjárdék 99.10—99.90.
4% osztrák aranyjárdék 118.30. Osztrák korona-
járdék 99.35. 1860. sorsjegy 152.40. 1864. sorsjegy
261.—. Osztrák hitelsorsjegy 465.—. Osztrák hitel-
részvény 643.—. Angol-osztrák bank —.—. Unton-
bank 519.—. Bécsi bankgyűléslet 512.—. Osztrák
Länderbank 425.25. Osztrák-magyar bank 1615.—.
Osztrák-magyar államvasut 636.25. Déli vasut 78.75.
Elbavölgyi vasut 420.—. Dunagőzhajózási társaság
839.—. Alpesi részvény 411.25. Dohányrészvény
326.—. 20 frankos arany 19.07. Cs. kir. arany (vert)
11.34. Londoni váltóár 239.15. Német bankváltók
119.35. Lipót-kohó 335.—. Bécsi Tramway Ltt B.
—.—. Bécsi Tramway Ltt A. —.—. Osztrák Lloyd
648.—. Török sorsjegy 128.50. Az irányzat
nyugodt.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, május 26. (Zárlat.) 4-2% papír-jár-
dék —.—. 4-2% ezüstjárdék 99.30. 4% osztrák
aranyjárdék 100.75. 4% magyar aranyjárdék
99.30. Elbavölgyi vasut —.—. Osztrák hitelrész-
vény 202.—. Magyar koronajárdék 97.0. Déli vasut
13.40. Osztrák-magyar államvasut 136.40. Károly
Lajos vasut —.—. Kassa-oderbergi vasut —.—.
Orosz bankjegyek 216.05. Bécsi váltóár 85.20. 4% új
orosz kölcson 90.50 Magyar vasuti beruházási köl-

csön —.—. Török Dohányrészvény —.—. Alpesi
bányárészvény —.—. Olasz járadék 102.90. Disconto
Commandit 188.90. Magyar hitelbank —.—. Általa-
nos villamosági Bóison 212.50. Dynamit Trust
169.25. Gelsenkircheni 215.75. Harpeni 197.75.
Laurakohó 241.—. Az irányzat csendes.

Páris, május 26. (Zárlat.) Osztrák-magyar
Állami vasut —.—. Új török-konzol 83.37. Egyiptomi
járdék 104.90. Osztrák Länderbank —.—. Párisi
bankrészvény 1112. 3% o/e francia járadék 96.97.
4% o/e spanyol járadék 84.17. 3% o/e új törleszhető
járdék 97.45. Crédit foncier de France —.—.
Alpesi bányárészvény —.—. 4% o/e 1890. román
kölcson 100.—. Görög kölcson 225.—. Váltó Olasz-
országúra 1/4. Váltó Amsterdamra 205.75. Váltó
Brüsszelle 1/4. De Beers 488.50. Chartered 55.75.
5% o/e bolgár kötelezvény 416.—. Magyar arany-
járdék 100.20. Déli vasut —.—. Váltó Londonra
251.25. Osztrák aranyjárdék 99.25. Török sorsjegy
121.25. Meridional vasut —.—. 4% o/e olasz járadék
103.—. Ottoman-bank 577.—. 3 1/2% o/e francia-jár-
dék —.—. Osztrák földhitelintézet —.—. Déli
vasut elsőbbségi kötvény 314.—. 4% o/e 1896. román
kölcson 85.50. Dohányrészvény 354.—. Váltó Bécsre
103.87. Váltó német piacokra 121.40. Rió 1284.—.
East Rand 199.50. Randfontein 84.—. Magyar jel-
zalogbank 529.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, május 26. (Zárlat.) 4-2% o/e papír-
járdék —.—. 4% o/e osztrák aranyjárdék 100.80.
4% o/e magya. aranyjárdék 99.20. Osztrák hitel-
részvény 201.60. Osztrák-magyar államvasut 136.70.
Északnyugati vasut —.—. Bustiehradi vasut —.—.
Londoni váltóár 203.87. Bécsi bankgyűléslet 130.—.
Villamos részvény —.—. 3% o/e magyar aranyköl-
csön 82.50. 4-2% o/e ezüstjárdék 100.25. Osztrák
koronajárdék 99.20. Magyar koronajárdék 97.35.
Osztrák-magyar bank 116.40. Déli vasut részvény
13.40. Elbavölgyi vasut —.—. Bécsi váltóár 851.75.
Párisi váltóár 812.—. Unionbank részvény —.—.
Alpesi bányárészvény 207.—. Az irányzat nyugodt.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Május 26. A sertésüzlet irányzata: változatlán.
A) **Hízott sertések ára:** I. A) Magyar első-
rendű. Öreg nehéz (páronkint 400 kilogramm
felüli sulyban) —.— fillérig. Öreg közép (páron-
kint 300—340 kilogramm terjedő sulyban) 119—121
fillérig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogramm
felüli sulyban) 120—121 fillérig. Fialat közép (páron-
kint 251—320 kilogramm terjedő sulyban) 120—121
fillérig. Fialat könnyű (páronkint 260 kilogramm
terjedő sulyban) —.— fillérig. — II. Magyar
szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogramm felüli
sulyban) —.— fillérig. Közép (páronkint 240—260
kilogramm sulyban) —.— fillérig. Könnyű (páron-
kint 240 k.-gramm terjedő sulyban) —.— fillérig
— III. Romániai: Nehéz páronkint 320 kilo-
gramm felüli sulyban —.— fillérig. Közép
(páronkint 250—320 kilogramm terjedő sulyban)
—.— fillérig. Könnyű (páronkint 250 kilogramm
terjedő sulyban) —.— fillérig. — IV. Romániai
eredeti (Stachl): Nehéz (páronkint 240 kilo-
gramm felüli sulyban) —.— fillérig. Könnyű
páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) —.—
fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 280
kilogramm felüli sulyban) 118—119 fillérig. Közép
(páronkint 240—260 kilogramm terjedő sulyban)
117—118 fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm
terjedő sulyban 116—117 fillérig.
Sertésállomány: 1904. május 24. napján
volt készlet 32.725 darab. — 1904. május 25. na-
pján felhajtott 1009 darab. 1904. május 25. napján
elzárhatott 774 darab. 1904. május 26. napján ma-
radt készletben 32.960 darab.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett
guzdag tapasztalatai alapján, melyeket a korház
gyógyezri és buakóros osztályán való működése
alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI
specialista némi bajokban
emerített kórházi orvos
gyökerecsen és rövid idő alatt gyógyít a rendes
fogalkozás megzavarása nélkül mindennemű

titkos betegséget
(hugycsőfolyást, sebeket, syphilit és önfertő-
zéstől támadt idegbajokat).

Megleő az eredmény **FERFUI GYEN-
GESEGNEL (IMPOTENTIA)** még öre-
gebb egyeneknél is.

Biztos siker folytán honorárium utólag is
fizethető.

Lovelok díjlanul válassz; kívánatra gyógyszerrek
Rendelés delelőtt 9—3-ig, este 6—3-ig.

Budapesten, Erzsébet-körtút 12. sz.
Félelelet: bejártat a Urcsémél. Külön váróterem

SZÍNHÁZAK.

Péntek, 1904. május hó 27-én.

H. KIR. OPERAHÁZ

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Zárva.

Pfefferkorn utazása.

Heti műsor:
Szombat: Faust.
Vasárnap: Lohengrin.

Operett 3 felvonásban
Személyek:
Pfefferkorn Zsolt
Zsolt főpincér
Török
Hede
Bárdi
Krisztyán
Bárdi
Cirkuszszegítő
Lotti
Miska
Székely
Rothszonyi
Kornal B.
Fenyéri
Gömöri
Giróth
Abelovszky
Iványi
Sziklalné
Beltai

NEMZETI SZÍNHÁZ.

A titok.

Vígjáték 3 felvonásban. Irs: Pierre Wolf. Ford. Fái J. Béla.

Kezdetre 7 1/2 órákor
Heti műsor:
Szombat: felelő utazása.
Vasárnap délután: Hajduk hadnagya.
Este: Pfefferkorn utazása.

Személyek:
Jauvenel Ujhát
Jauvenelné Rákosi
Henry Dezső
Santenayné Láncey
Trévoux Náday
Langescné Bélyey
Geneviève Pauly
Marie Légit

KIRÁLYI SZÍNHÁZ.

Küry Klára vendégfellépésével.

En, Te, Ó!

Kezdetre 7 1/2 órákor.
Heti műsor:
Szombat: Napkeleti királykisasszony (először).
Vasárnap: Ugyanaz.

Operett 3 felvonásban
Személyek:
Vergy gróf Németh
Gabriella Küry
Coney Papp
Millepertuis Kőröndy
Yolande Bánó
Maxime gróf Szomoró
Alcofrabas Vésey
Coco Perenczy
Macach Gyöngyi
Mity Fedák
Ysbean Baracsy

NÉPSZÍNHÁZ.

Kornevillai harangok.

Operett 3 felvonásban.
Személyek:
Henri Raskó
Gáspár Solymosf
A bíró Kovács
A jegyző Ujvári
Fülnér Irsai
Grippardin Dellé
Grensló Pásmán
Zsermán Szamosi
Szerpólett Ledofszky
Zauska Delliné

Kezdetre 7 1/2 órákor.
Heti műsor:
Szombat: A konzul felesége.
Vasárnap: Katinka grófné.

VIGSZÍNHÁZ.

A berlini Neues és Kleines Theater vendégjátéka

Barnheimi Minna.

Kezdetre 7 1/2 órákor.
Heti műsor:
Szombat: Armány és szerelem.
Vasárnap: A nána.
Este: Éjjeli menedékhely.

URÁNYI SZÍNHÁZ.

Balaton.

Kezdetre 7 1/2 órákor.
Heti műsor:
Szombat: Balaton.
Vasárnap: Balaton.

VÁROSL. NYÁRI SZÍNHÁZ.

Ármany és szerelem.

Dráma 4 felvonásban.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

Ocskay brigadéros.

Történelmi színmű 4 felvonásban.
Kezdetre 7 1/2 órákor

CIRCUS BEKETOW

Wardia és Fontana kintinó spanyol lovatömörítéssel.
Kaminka urbógy, iskolalovár. Alonzo-Bracco csoport, kintinó akrobatai és ugrok. Ezekivül az összes engagiált művészalközlősegek fellépése. A legjobb iskola és szabadlovak. Balletkar.
Csak még 3 napig!
15 • kintinó idomított 15 JEGESMEDVE, 15 elővezető Mr. Henrikson.

Mig a készlet tart: Egy 12 szem. ebéd és egy 8 szem. kávé készlet, gyönyörű fehér roccó-minták. Összesen 46 db csak 4.45. Wellez Arthur Karlstadt porcellán-áruházában. Budapest, Üllői-út 41. Pénz előrebeküldésénél csomagolás díjtalan.

Bikaviadalok Budapestben

az állatkert területén épült óriási arénában
1904. évi június 4-én, 5-én és 8-án

POULY fils

a Sevilliában I-ső díjjal kintüntetett toreador.

Spanyol-s Délfranciaország első „Quadrill”-jával, 24 vadon tenyésztett szilaj spanyol bika, herceg Osuna, Viret, Dijol, Desfondo, Chabrara, valamint Poultry bikatenyésztőiből.

Helyárak: Páholy (4 személyre) 100 K.,
üllőhelyek: 15, 12, 10,
• 8, 6 és 4 korona. •

Jegyek előre válthatók: A Központi Menetjegyirodában (Budapest, Vigadó-tér 1), a Royal szállodabeli főkirodában, a nagyobb dohánytözsdeben és a Központi Menetjegyiroda összes vidéki főkirodáiban.

Biztos jövő!

Nagyobb vidéki helységben levő ház (1 1/2 érányra Budapesti), amely 2 nagy szobából, nagy konyhából, 3 pincéből, télen- és őrőlábolból, vegyeskereskedésből dohánytözsdevel egybekötve, úgyszintén külön kormsal épületekkel korlátlan iádméresi joggal, jégveremből, fedett kuzinából áll, más vállalat mint szabadkézből azonnal eladó, vagy béreadó. Tulajdonosa nyugton szerzett bennre. Továbbá 6000 négyzetöl 5-6 éves ültető állapotban levő két szőlő (5000 és 1000 hold) félrai távolásra Pilis-Vörösvári vasutállomástól, terméssel vagy anélkül eladó.
Közlelebbit: Stern Karollynál, Pilis-Szántó.

Kávéház megnyitási jelentés!

NAGY LAJOS kávéháza

Budapest, IX., Soroksár-utca 15. szám, Erkel-utca sarkán, Jahn J. építész utjonnan épült palotájában. A modern kor igényeinek megfelelően berendezve,
megnyílik szombaton, május 28-án.
A n. é. közönség, jó ismerősei és barátai szives jóindulatu pártfogásába ajánlja magát
NAGY LAJOS, kávész.
a „Royal-szálló” kávéház volt főpincére.

75 krajcár

darabja a legszebb mintázott és fehér batiszt rövid alsónadrágnak. Legkellemebb nyári viselet. Vidékre csak a csipőbőség szükséges.

KERTÉSZ PÁL

Budapest, VII., Kerepesi-ut 44., a Népszínházzal szemben.

FŐVÁROSI ORFEUM

IV. Nagymező-utca 17.
Még csak néhány napig!
A nevelő intézetben.
Tréfás ballet, Froehlich Bianca k. a. primaballerina, a new-yorki Metropolit-operahouse tagjának fellépésével.
A KINOS VELETLEN. (Ein penlicher Zwischenfall.) Lorne-Forestor nagysikerű színműve.
PÁRISI BETÖRŐK. Tréfás némajáték. Előadja Pikard-ársulat.
A PROTEKCIÓ. A Tarka Szinpad új vigjátéka. Továbbá 6 különlegesség. A tállkertben reggeli 5 óráig VÖRÖS ELEK cigányzenekara tangversenyez.

ŐS - BUDAVÁRA VILLANYVÁROS!

Nyitva d. u. 3 órától reggel 4 óráig.
Ma pénteken, május 27-én.
NAGY ELIT-ESTÉLY!
A nagy variété színpadon fellépnek: Johnson és Dean néger gizerik. Lisiero Margareth francia tánc és ének. Fros Freres Coogoo elkülbűstak. Emil Stahl női bari-ton. Sleds Company aprúszitkái paródia. Banahton énekeskvartett. 1 és 3 Motoors, Les 3 Papillon humoros női terett.
Folies Comiques.
A kis garnizonból, szenzációs bohózat. A szabad területen Mr Sarino, a tűzkirály. Francia színház. Moulin-rouge. Monte-Carlo és sok más szórakozás.
Katonaség és kitérféle cselekedők.
Minden előre váltott variété páholyú-jegy szabad bemenete jogosa a területre. Variété-jegyek este 6 óráig kaphatók Zíper és Könyvel, Andrássy-ut 4. Telefon: 27-68.
Pényes tűzjáték.
Belépődji 1 korona. Kedvezményes jegyek 40 fillér rátszétessel érvényesek.

A 21720. számú „Berendezés a gyűrűalakú pálya beállítására surlódó áttételeknél” című 1901. január 24-ről kelt magyar szabadalomra vevők vagy engedményesek kerestetnek
Szives ajánlatok „W. A. 3219” jelleg al. Messo Rudol, Bécs, I., Sellenstátte 2. továbbit.

A Kalap-király

Elismert specialista 3., 4., 5.- koronás fórt és női cisórangu kalap-különlegességekben. BUDAPEST, VI., Eskü-út 6. Klótid-palota.

BIKSZÁDI GYÓGYFÜRDŐ

Szatmármegyében.
Fürdőidény május 25-től szeptember 20-ig.
Május 25-től július 1-ig és szept. 1-től szept. 20-ig a szoba és fürdőárakból 23% engedmény.
Ezen égvényes konyhasós savanyuviz kintinó hatású: heveny és idült gyomor-, bélhurutban, a lélegzőszervek hurutos bántalmában, máj-, és epebajokban, a vese és hólyag betegségeiben, aranyér, sárgaság, lépdaganatokban és nyálkasav oldó hatás tekintetében a budapesti kir. Tudományos Egyetemen történt kísérletek szerint a legkintinóbb égvényes savanyuviznek bizonyult be. A fürdőben ivó, fürdő és belélegző gyógmód van, azokivül hidegvizgyógyintézet és savó-kúra A betegek szórakoztatásáról külön gondoskodva van. A fürdő acetilen-világítással van berendezve
Helyben orvos, gyógyszerár és posta.
Vasuti állomás: Szinyér-Váralja és Técső,
hol kényelmes kocsik kaphatók és honnan a fürdőbe két és fél óra alatt lehet elutjni. A vendéglőt öv. Lukács Ferenoné a budapesti Saskör vendéglőse látja el. Levélben megkeresésre mindenkor készségesen szolgál fölvilágosítással
a fürdőigazgatóság.

Liebig-féle

Néklőzhetően minden konyhában.
A legjobb húsleves előkészítése.
Jobbitja a levest, mártást, főzeléket stb.
hús-kivonat.

Nagy butoreladás

készpénz és hitelre
DÓSA KÁLMÁN BUDAPEST, KEREPESI-UT 28. (félemelet).
Arjegyek ingyen és bérmentve.

UJ-VUKOVÁRI

arctisztító kenőcs
bőrszépítő szappan
szepti, himlőhely, sömör, májfoltok, fakadékok, forrószági pörrenségek, orrvöröségek és minden egyéb arcvirágzások ellen, valamint az mely az arkenőccsel a használati utasítás szerint alkalmazva, még korosabb éveknek is viruló és fiatal kinézetet kölcsönöz.
Egy nagy tégely ára 1 kor. 60 fill. Kisebb 1 kor., szappan 1 kor. Utánasóktól óvakodjunk! Csak Krajcsovic által Vukovaron készített kenőcs valódi. Minden tégelyen Krajcsovic, a készítő arképe látható.
Főraktár: Bpest, Király-u. 12. és Andrássy-út 26. TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerháza.

PÉNZ!

A Földhitel Közvetítő Vállalat KÖLCSÖNT

folyósítat a legrövidebb pár nap alatt, a legkülönösebb feltételek mellett.

Tisztviselőknek

mint állami, megyei, városi és vasúti hivatalnokoknak, tanároknak, katonatiszteknek és bármily alkalmazásban volt nyugdíjasnak 10, 12, 15 és 20 éves törlesztésre 7 százalékos kamatra a legmagasabb összegű kölcsönt csupán kötelezvényre (váltó nem kell).

CIM:

CZIGLER SÁNDOR

földhitel közv. vállalata

Budapest, VIII., Rákóczi-utca 2.

Törvényszékieleg bejegyzett cég. (Válaszbélyeg).

FÉRFI és NŐI nemzeti betegségek, férőgyógyosor (impotencia) alapos gyógykezelésére legjobb ajánljuk

DR. KAJDACS

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Rendel: 9-4-ig, este 7-8-ig.

Budapest, IV., Kigó-u. 5. (Klotild-pal. I. em.)
Levél útján is biztos gyógyítok.

+ INGYEN +

és bérmentve, zárt börtönben küldjük bárkinek legújabb megjelent rendkívül érdekes tartalmú, több ezer ábrával és bő magyarázattal ellátott árjegyzékünket.

Universal sérvkötők pártanok, kis gumi-niomyallap a legnagyobb és legnehezebb sérv is elzárható. Az árjegyzék a különböző sérvekről bővebb magyarázattal szolgál.

GUMMI hálhólyag, női szerek, bő magyarázattal és használati utasítással. — 20 korona megrendelésnél husz százalékos engedmény.

Műkezek, műlábak műtűk, támgepek, egyenestartók, gumihiarinyák, haskötők pontos utasítással és leírással.

Első segély! Az árjegyzék közli az „első segély” leírását. **Mentőszerek**nek cseples-hez és iparvállalatok kaphatók.

Betegtoló-székek nagy választékban.

Betegápolási cikkek külön-külön osztályozva bő magyarázattal.

Cim:

Magyar orvosi műszertár

Budapest, VII., Kerepesi-ut 32,

(a Rókus kórházzal szemben).

+ A vörös keresztre ügyeljünk! +

Párisi különlegességek.

Párisban időzésem alkalmával beszereltem a legújabb eredeti párisi modelleket és így abban a helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeket is kielégíthetek. Minden nalm vásárolt cipő rti i evi iris-bell jottállat vállalok, hogy a felsőber repedése ki van zárva, ha GUZI-kenőccsel bekeni, idő előtti elszakadása ezekben ingyen megemlédom.

Minden vidéki rendelést vagy teljesen porto mentesen vagy hívántra 1 pár elegáns cipő számít mellétek ingyen. Nem megtelelt ki csorúlok vagy a pénzt visszaadom.

Hogy mindenki meggyőződjék világhírű GUZI-kenőccsöm jószágáról, mindenké ki cimát velem közli, 1 tegy GUZI-kenőcsöt és több száz eredeti fenyekefelvissel ellátott árjegyzékem küldöm ingyen és bérmentve. — Legfontosabb métek ha harisnyán egy pap rlapra álva a lábaltalp korvonalát lerajzoljuk.

Férfi elegáns vix fűzőcipő	3.50	Férfi dírat elegáns sevró, fűző v. gombos, selyembéle nő	4.20
Erős vix sima dupla talppal	3.20	Kivágot két csatos szalonlakk v. simon bőrcipő	2.-
Box bakancs varrott talp, elegáns	4.50	Gyermekcipő, magas, 3 évig	1.-
Feltűnő elegáns szalonlakk fűző v. ódi sevró bőrrszárral	4.50	Zergebőr, magas, gyermek, fűző, szegostap, 7 évig	1.50, 8-10 vlg. 2.-
Elegáns zerge női csugos vagy fűző	3.20		
Feltűnő elegáns angol box fűzős, női	3.80		

AGULÁR IGNÁC

Budapest, VII., Kerepesi-ut 30a
a Rókus-kórház templomával szemben.

A szenvedő emberiség öröme!

Dr. Garai Antal a bőr- és nemibetegségek orvosa szagos hirt szarkorvosa, ki már 29 éve működik e téren, elhatározta, hogy a

Népszerű Utmutató

a nemibetegségek a ezek észszerű gyógykezeléséhez című közel 200 old irra terjedő munkája 30-ik kiadásának méltó megújítására a még készletben levő példányokat

teljesen ingyen

bocsátja a szenvedő emberiség rendelkezésére. A könyv tartalmaz az összes titkos betegségek (önfőrdés, fájó magömlés, hurgycsőfolyás, hurgycsőszűkelet, elgyengült férfierő, bujaékely (syphilis, herérfolyás stb.) alapos leírását és legújabb észszerű gyógymódot. Tehát írjon érte mindenki minél előbb, hogy ezen becses munkát (volt ára 2 írt 50 kr.) díjtalanul megkaphassa. Porfőrdésben 20 fillér bélyeg küldendő. Széküldés zárt börtönben. Cim:

Dr. Garai Antal

Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 24. szám,
hol egyszerre mind a felsorolt betegségek ellen a munka szerzője naponta rendel d. e. 10-4-ig és 7-8-ig este. Levelre azonnal válaszol gyógyszeréről gondoskodik.

4 pár cipő csak

2 írt. 50 kr.-ért

az üzlet teljes felosztása folytán még legfeljebb egynehány napig ezen poton árán adhatok el 1 pár úr 1 pár női cipő fűzőre, erősen szeggett talppal, továbbá 1 pár úr 1 pár női divatcipő. Mind a 4 pár elegáns, legújabb facon, erősen kiállitva. Megrendelésnél elegendő a hosszmevet, vagy a cipő számát megadni. Széküldés utánvétel mellett. Cipő-kivittelt ház

LIBAN A. KRAKAU, 64. SZ.

Kiszerelés megengedve, vagy a pénz visszaadatik.

Országsszerte feltűnést keltenek

Weiner Mátyás divatruházának

Bpest Andrassy-ut 3.

kivételes olcsó eladásai.

Május 24-től kezdve eladásra kerülnek

lól mosható volok (Kreton) . . . 19 krtól följebb.
Különféle divatu batiztok és zefírek . . . 24 krtól följebb.

Fehér asszur batiztok . . . 24 krtól följebb.
Ruhavásznak . . . 38 krtól följebb.
Merinó delén (feltűnő olcsó) 29 krtól följebb.

120 cm. pepita és kockás ruhászövet-udjóság, csinos minták 55 krtól följebb.

ELŐREHALADT IDÉNY FOLYTÁN:

francia granáir, Etanus, Cristalln, 130 cm. széles batizst, Phantasie-szövetek, pongyola- és bluz-udjóságok, angol ruhavásznak és himzett batiztok a legolosóbban adatkak el.

Minták a vidékre ingyen és bérmentve küldetnek.

Tessék mutatvány-számot kérni!

Az ÚJ IDŐK-ből

Szépirodalmi, művészeti és társadalmi képes hetilap. Szerkesztő: HERCZEG FERENC.

Negyedévre 4 korona,

A MAGYAR LÁNYOK cz.

képes hetilapból fiatal leányok számára. Szerkesztő: TUTSEK ANNA. Negyedévre 3 korona.

Az ÉN UJSÁGOM-ból

Képes hetilap, gyermekek számára. Szerkesztő: PÓSA LAJOS. Negyedévre 2 korona.

AZ ÚJ IDŐK ~ A MAGYAR LÁNYOK

AZ ÉN UJSÁGOM ~ KIADÓHIVATALA

Budapest, VI., Andrassy-ut 10. szám.

A legjobb új és egyszer használt

viszhatlan ponyva legolcsóbban kapható

FISCHER J. ponyva- és zsák-áruházában

BUDAPEST, V., Nádor-utca 31-33.

Veszek állandóan, minden mennyiségben, használt zsákokat és becsorélok ujakra használt terményszaklatot.

Ponyvakölcsönöz intézet. Legszolidabb kiszolgálás. ALAPITVA 1882.

Titkos betegségek

biztos gyógyítására elismert radikális gyógymóddal folytan legjobban ajánljuk

Dr. CZINCZÁR J.

v. kórházi orvos, specialistát.

Rövid idő alatt alaposan gyógyít hurgycsuri és hólyagbajokat, továbbá minden bőr-, ideg- és vérértétegeket, korai elgyengülést és bármily női betegséget.

Budapest, VII., Károly-körút 5.

(Dob-utca sarkán, 1. emelet.) — Bejárta a lépcsőházból.

Rendel: délelőtt 10-4 és este 6-8 óráig.

Levelekre szakorvosi tanácsal szolgál és gyógyszerrel is gondoskodik, titoktartás mellett. — Nőknek külön váróterem.

Jótállás mellett

szállítunk val. francia, óvszereket, orrosilag angol és amerikai csomagolásban 1, 2, 3, 4, 6 és 8 forintért tuatját gumi vagy halhólyagból. — Női különlegességekkel (Mensinga ár szabadalma) orvosi recept mellett szolgálnak darabonként 2.50 írt.

~ BIDEI! ~ BIDEI! ~

Minden nőnek feltétlenül szükséges: 12 írt. Megbízhatóságukról és árthatatlanságukról feltétlen garanciát vállalunk. Cégünk e szakmában a legelső (alakult 1858-ban) és így összekötéseink a külföldi gyártókkal a legelőkelőbb. Árjegyzék zárt börtönben ingyen. POLITZER MÓR és FEA cs. és kir. kiadóságon szabadalmazott orvosi kötszerek BUDAPESTEN, V/6. kerület, Deák Ferenc-utca 10. szám.

HA KERÉKPÁROKAT kíván beszerezni

kérjen előbb árjegyzékét Miklós és Társától BUDAPEST, József-körút 59. sz.

30⁰ olcsóbb mint bárhol!

Minden szöveges hirdetésnek... Vastagabb betűkkel 4 fill.

APRÓ HIRDETESEK

A hirdetőkre díjmentesen ad... VIII., Kerespet-ut 25. sz.

Szerkesztési telefon-sz.: 56-12. Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást...

Kiadóhivatali telefon-sz.: 54-39.

Levelezés.

Szórakozás... Székelyföldi népdalok... 1102

Ne házasságok... Kétszázötven... 3223

Christopras... 20024

Hölgyek!... 20025

Betöltendő állások.

Ügyes... 1760

Mindenes... 1852

Tanonc... 1025

Elárúsitónak... 1071

Fix fizetéssel... 1038

Vasalóné... 20015

Gépiakos... 4944

Felvetők... 8532

Ügyes... 1095

Másolót... 1102

Nagyon ügyes... 1113

200 forinttal társat... 1066

Ügyes mindenes... 1121

Asztalos-tanonc... 1121

13-15 éves fiú... 1982

Ingenyen... 1982

Állást keresők... 1862

Cimróznak... 1862

Bármilyen... 1861

Házvezetői... 1861

Gyári munkát... 1865

Kertészethen... 1866

Két festő... 20011

Szakácsnő... 1091

Napszámosnak... 1865

Mindentéle... 1864

Irodaszólgának... 1103

Technikus... 1103

Házvezetői... 8533

Világpróbat... 20023

Oktatás... 20023

Cimbalmozni... 20012

Üzletek... 1086

Fűszerüzlet... 20016

Hentes... 20016

Tőzsde... 5800

Bőnyitőszed... 5800

Vendégül... 5848

Üzleteladók... 8549

Fűszerkereskedés... 8547

Vendégül... 8548

Kispesten... 1099

Régi jó koresma... 1098

Kávémérés... 8544

Jóforgalmu... 1111

Szatóciszület... 8542

Tej- és kávécsarnok... 20028

Kávécserének... 20028

Pékáruházt... 5796

Faragott... 942

Pékáruházt... 8585

Tőzsde... 3224

Házak... 8809

Kispesten... 1114

Gyorsan... 1104

Kécsont... 30017

Butor... 5796

Árverésen... 5796

Úzlet... 1110

Jó és olcsó... 1112

Nászétköm... 1117

Pianino... 20027

Szűkítő... 1120

Erettségire... 1471

Nagy üzemek részére!... 1120

Nyomatványokat... 1120

Oberschlesisches Tagblatt... 1120

Lakás-bérlés... 1097

Csinosnan... 1092

Két ágy... 1097

Budakeszin... 20022

Magányos... 20026

Butorozott... 20026

Magányos... 1114

Utcal... 1101

Butorozott... 1007

Butorozott... 1004

Különféle... 1116

Kárpitós... 1116

Angol kerékpár... 1106

Házasított... 1112

Okleveles... 1118

Veszek... 1103

Hölgyek figyelmébe!... 5808

Fűrókadak... 1860

!! Exportálóknak fontos !! Sziléziában vagy szász Oberlausitzban... Neuer Görlitzer Anzeiger-t

Üzlethelyiség-változás! Van szerencsém a n. é. vevőközönségem szives tudomására adni...

Úzlet... Jó és olcsó... Nászétköm... Pianino... Szűkítő... Erettségire...

12 HP. gázmotor... alig használt, igen jó, olcsón eladó.

Wolmuth Ferenc... kályhás mester özvegye Budapest, IV., Váci-utca 38.

Nagy üzemek részére! Nyomatványokat, főképpen német nyelven szállít mérsékelt árak mellett kisebb és nagyobb kiadásokban az

A divatos műhímzéshez... HERBSTER KAROLY Budapest, VII. ker., Károly-kört 9. sz.

Változatlan JOD-VAS LABDARÓZÁS... BLANCARD, 40, Rue Bonaparte, Paris.

Erettségire... Magyar királyi államvizsgák... KATTOWITZ, F. Schletter.

Minden sző egyszerű beiktatás...
Nostalgább betűkből 8 fill.

HIRDELMESEK

A hirdesekre díjmentesen ad...
Kiadóhivat. II. telefon-sz.: 54-39.

Szerkesztési telefon-sz.: 56-12.
Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni.

Levelezés.

Barna Marika 23.
Levél van fopostán, posta restantó ismert jelleg alatt. Sz. 1089

Barna.
Talán észrevette már, hogy mitogatott a lapot. Ha igen, egy írja meg csak egy szóból, hogy: Igen. 1856

Claret.
Miórt nem ír? 1756

Leveleznek.
előköl uralk. ki a kongresszus előtt. Válasz, Miskolcra poste restante. Lilla. 1093

O. K. 2.
Levél van a fopostán 2021

Dear Louis!!
It would be a bout time to answer an my letter, and I write to you. By waiting for your answer dam your trou brother Béa.

Csinos
fiatal leány ismeretséget keres. intelligens ur ember, kívül szépséget, kellemes szórakozással elöltethető. Levélét szolid „25” jelleg alatt a kiadóba. 4650

„Kiváncsi a 20.”
Válasz járja e lap kiadóhivataltalán.

Piros baba.
Csak most sikerült kőzhez kapnom, kedves sorát. Nagyon örömmel „London” jellegű írt a kiadóba, hogy nem késtem még el. Ödvözlét. 1657

Rendes, Újpest.
Türelmetlenül várom kedves sorát, a tallózsára néve. Jelleg a es előbbi. 1946

Betöltendő állások.

A „Magyar-szlavon kerületi takarékpénztár részvénytársaság” Baros, pályázatot hirdet

pénztárnoki állásra.
Folytatva mindazok, kik ezen állást elnyerési óhaját, hogy kényelmüket június hó 10-ig adják be. Javulalmazás évi 1200 kor. A „Magyar-szlavon kerületi takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága. 10168

Úgyes fodrásznő
három helyezés kerestetik. Petőfi-utca 11. Tözsde. 1023

Gépvarrónó
és tanulónyi fizetéssel azonnal felvételt. Akácfa-utca 9, Fehérmégyvár. 084

Intelligens
nő bizalmi feladatok, évadékkal rendelkeznek. Kalvin-tér 5. 1027

Úgyes
kézi leányok, derék varrónők azonnal felvételt. Kerepesi-utca 6-III. 14. 1086

Háziszolga
fiatal, azonnal felvételt. VI. ker. Dessowey-utca 37. Füzürliget. 986

Női szabóságához
kézi és tanulónyi felvételt. Király-utca 99. I. em. 7. 1006

Mindenes
felvételt. Földi tudjon. Elsner B. Tab. Szomogy. 1045

Tanone
fizetéses felvételt, házidos és szőlőművelés szakmabeli előnyös részvétel. Gerőly-utca 2. Somogyi. 1052

Gyakorlott
gyermeknevelő varrónő felvételt. Erskó Gyengy-utca 26. 1062

1500 korona
biatos hávi jövedelmre tehetőnek szánt előkölteni kőzözött járások egyének. Cim: „Korvin Mátyás” Erdélyi Kereskedő Részvénytársaság Kolozsvárt. 10160

Német
bonnekat franciákkal, okleveles ír. tanítóknak, sügősen keres. Kalmar Regina, Kerepesi-utca 2. I. emelet 14. 6218

Eljárásutónak
felvételt leány, lehetőleg vidéki. Ajánlatok „Hűség” címen a kiadóba. 1071

Mindenes
szakoskó felvételt 24 korona fizetéssel. Erzsébet-körút 41. III. 10. 1084

Irnoki és díjnoki
összes állások pályázatuk közölte van. Kérem, teljes állásokról az Országos Pályázati Közlönyben megismerésében. Ára 40 fillér. Kiadóhivatalt Budapest, József-körút 9. 10122

Gyakorlott
fehérvarrónók és kőzözött felvételt azonnal felvételt. Dorottya-utca 9. II. em. Mine Julietta.

Perfekt

aljavatárak felvételnek 16 fizetéssel. Csengeri-utca 56. föld. 1. 1047

Úgyes
javító-zabó azonnal felvételt; ugyanott egy ügyes vasalónál alkalmazást nyer. Korinek, IX. ker. Kalvin-tér 8. 1763

Állást keresők.

Becsületes
iparközi férfi, ki most házastéri állást foglalt el, mellette foglalkozást keres, hosszú, jó magaviselettel tanúsított bizonyítványokkal rendelkezik. Dohány-utca 74. Házifüggelék. 1806

A legszerényebb feltételek mellett, állást v. foglalkozást keres, egy a gazdasági szférák területén 20 év óta szakavatott gazdasági. Cim. Harumann Dezső, Vasvári Pál-utca 9. ajtó 9. 4941

10.000 korona
övdaközi állást keres, vagy nagy versenyképes gyárhó bizományi raklart vállal széleskörű képzettséggel bíró és a legjobb ajánlatokkal rendelkező úri ember. Levelek a kiadóhivataltalán. „Megbizható 10” a címzendeők. 1048

Kertész
szakmájában teljesen járatos, állást keres. Szalay, VII. ker. Rombach-utca 6. II. 20.

Csapos
pálkincsmérésre vagy vendéglőbe ajánlkozni. V. Pozsonyi-utca 15. Steiner. 1855

Fodrásznő
rendkívül ügyes, ismeretségek hányában ezután ajánlkozni. Öv. Waldne, VI. Vörösmarty-utca 48. II. 21.

Kályhámester
elavult és szakba vágó munkát Reichner Henrik, József-körút 19. sz. 98

Szobalacsony
jó bizonyítvánnyal, ajánlkozni zöllebe. Csengeri-utca 41. I. 1050

Jágyzóirokni
Állásra ajánlkozni érettséget tett és első alapvizsgával bíró fiatal ember. Cim: Scotti Jenő, Budapest, Nagymező-utca 29. földsz. 10168

Fűszerkereskedőség
eredőly, fővárosban még nem volt alkalmazva, keres bármilyen alkalmazást, igen megbízható. Iszák Mihály, Csömör-utca 8. házasternél. 1854

Kitűnő szabónő
szakmájában elsőrendű *szitt-telleteket a leggyorsabbul s a legelégánsabb kivitelben, saját lakásában párisi divatlap szerint 5 fonttól feljebb. Vidéki rendeléseket is elfogad. Haba, Szentkirályi-utca 22. 1716.

Könyvelő, levelező
v. ehhez hasonló irodai alkalmazást keres középiskolát végzett jó bizonyítványokkal rendelkező fiatalember. Vörös, Cserháti-utca 3. I. em. 9. 1858.

Betészedő
ki szakmájában járatos, szerény fizetésű állást keres. Nagydiófa-utca 11. Schenkenevánd. 1859.

Fűszerkereskedő
19 éves, keresztény, azonnali beépítésre állást keres. Csömör-utca 8. szám, Molnár. 1853

Írásbeli
munkát elvállal, kereskedelmi végzettségű, szép írása aszony. VIII., Székhely-utca 5. sz. 925

20 koronát
szánnak, aki egy ügyes, fiatal, kancóképes leányok, pénztárnoki állást szerez. Cim: Szántó Tözsdebe, Keskeméni-utca 14. 1672

Úgyes varrónő
ajánlkozni munkás-ínyeket varrni szánt lakásban. Cim Övoda-utca 81. II. 16. Mezei Giza. 1753

Gazdaságba
a nyári munkálatokhoz kiegészítőnek, vagy bármely más állásra ajánlkozni tisztességes, jóvalavó férfi. Övoda-utca 81. II. 16. 1752

Jó házból
való 18 éves leány, magányos urhoz mindenesnek ajánlkozni. Üllői-utca 23. ajtó 4. 1053

Oktatás.

Tanító,
munkáját nyilvános iskolánál, keres lelkét vagy nevelői állást, június 15-éig kezdve. Tanít sikeresen nép- és polgári iskolák, ki-előtt lakásban. Cim Övoda-utca 81. I. 17. 1960

Tanításban
járatos 77 éves, aki igen jó francia, háziintéző, vagy nevelőnek ajánlkozni közép és elemi iskolai tanulóknak. Klein, Kertész-utca 46. III. 15. 18466

Üzletek.

Gyógyszertárak
vétel, eladás és bérleti irada. Ormos, Budapest, Király-utca 81. 3187

Gyógyszertár
Brassómezőben, 9000 korona biztos forgalommal, előnyösen eladó. Ormos, gyógytárak adásvételi irodája, Budapest, Király-utca 81. 3186

Gyógyszertár
Torontálmezőben, 22.000 korona forgalommal, fényesen berendezve, király-utca 81. 3185

Gyógyszertár
Esztergommezőben, 5000 korona forgalommal, csekély léttel eladó. Ormos, Budapest, Király-utca 81. 318

Tisztítóintézet
Kerepesi-utca mellett levő utcában, mely hontelként 40 fontot tisztít, jövedelmek, szoba bútorral együtt potom áron eladó. Bővebbet Gold Mihálynál, Wessely-utca 47. 8539

Kocsmá Budán
II. kerületben, havonta fogyasztatik bor 22, sűr 14 hektó, csinos berendezéssel potom áron eladó. Bővebbet Goldnál, Wessely-utca 47. 8540

Kifőzés
Bádatleltek egybekötve, mely 26 év fennáll, legnagyobb családunk biztos megélhetést biztosít, mellette szép lakással, olcsó házibérel, betegségek miatt, 200 frttel átvethető. Bővebbet Gold Mihálynál, Wessely-utca 47. 8541

Szatócsüzet
2 szobás lakással, orosz italmézzel, tulajdonosa 15 év bírja, napibevétel 70 forint, potom áron eladó. Megtűndható Gold Mihálynál, Wessely-utca 47. 8542

Kávécsarnok
billiárdal, mely fedeli a házbért, naponta 80 liter téz kávéhoz, 10-12 vendégek részére fogyasztatik, pazarfényes berendezéssel, 600 forintért eladó. Tejszállító 290-300 forinttal előlegezve ezen üzletre. Megtűndható Goldnál, Wessely-utca 47. 8538

Kávéház és kifőzés
tőváros legforgalmasabb helyén napi 80 liter kávéban teljes fogyasztással, olcsó lakbérrel, italmézzel egybekötve, nagyüzemű szép léttel, melynek megvételéhez teljes 400 koronát köles-nő, állás elnyerése miatt olcsón eladó. Radóczy Szövettség-utca 11. 8536

Tejcsarnok
120 liter tejfogyasztással, olcsó lakással férjbevezetés miatt 120 forintért eladó. Radóczy, Szövettség-utca 11. 8537

Pénz.

200-400
koronáig kezes nélküli pénzkölcsön előleges költés nélkül bármely foglalkozású egyéneknek gyorsan kieszaközöl, kívánatra házhoz megyek. Lóbi, Huszár-utca 5. II. em. 39. 1061

Pénzkölcsön
gyorsan kieszaközöl, vidékre is, kezes nélküli is, bármilyen foglalkozású hitelképes egyéneknek, ugyaninté ingatlannal 4 kamattól kezdve. Rosenberg bankbizományos, Szövettség-utca 36/B. (Válassz-bélyeg.) 5800

Kezes nélküli
pénzkölcsön 400 koronáig általán gyorsan kapható heti vagy havi törlesztéssel, nagyobb kölcsönök keresztes, nőtársas díjazással. Keresztesen felhívhatók 4 kamattól kezdve. házra, telekre 5 kamatra kapható, szintén utólagos díjazással. Marton Henrik Rottenbiller-utca 5/a. (Válassz-bélyeg.) 5798

Pénzkölcsön
négy korona havi törlesztés mellett, bármilyen foglalkozású hitelképes egyének kaphatnak tisztviselő, fizetéselőjegyzésre 20 évi törlesztés mellett, korvetéselt díj csak siker esetén fizetendő. Kerepesi-utca 65. Márton. Válassz-bélyeg 5799

Pénzkölcsön
kieszaközöl bármilyen foglalkozású hitelképes egyéneknek, kezes nélküli is, ugyaninté ingatlannal 4 kamattól kezdve magánpénztakarítási tisztelettel, útszabványok az any. folyólatok. Rosenberg Ferenc, Dohány-utca 92. Válassz-bélyeg kérésre. 5720

Olcsó pénzkölcsön
kereskedők, iparosok, hivatalnokok, nős gyári munkások részére 200-400 koronáig kezes nélküli Budapest és környékén, 400 koronától a legmagasabb összegig, kezesekkel, közvetlen gyorsan és diszkrétán Teréz-körút 87. 10619

Pénzkölcsön

minden irányban utólagos díjazással, katonatiszteknek, állami, megyei és városi tisztviselőknél, fizetés és nyugdíj előjegyzésre 10-25 évi visszatérítésen mellet, legtöbb esetben kezes nélküli, csupán köztözevényre 9%-os kamattal; továbbá minden hitelképes egyéneknek 200 koronától feljebb 4 koronára havi törlesztéssel. Konvenciók földre, házakra, telekre. Kinek birtokát drága kamatu költésért terhel azokat kieszaközöl 4 százalékra. Mindenki bizalommal forduljon hozzám, mert ha csak egy kicsit is hitelképes a kölcsönkérő, akkor is sikeresen járak elgyűben Németh István fővárosi főosztályig engedélyezett bankkegyeslethe Budapest. Szigetváry-utca 24. Válassz-bélyeg 8534

Birtok.

Birtokeladás
Pestmegyei Tiszánon eladó birtokok 1000 hold szántó, kaszáló, szőlő, legelő, erdő, uralk. gazdasági épületek vétellessel 185.000 frt. 800 hold szántó, kaszáló, legelő, erdő, épületekkel vétellessel 108.000 frt. 300 hold szántó, kaszáló, legelő, erdő, épületekkel, vétellessel 89.000 frt. 160 hold szántó, kaszáló, erdő vétellessel 16.000 frt. Fizetendő vételár harmada, többi 3 százalékos kölcsön adatik. Ezen birtokok egy tagban egyesíthetők. Van 1000 hold sűrű fás homokerdő, 100 északon alkalmas, holdja 100 frt. Kisebbség részletek is vehetők. Bővebbet Gauzer Sándor Kálcsa. 18089

Birtokeladás
Győr mellett 995 holdas prima föld, hitvánnyal fizetendő, szőlő, épületekkel, bevezetés miatt vétellessel eladó. Ormos, Budapest, VII. ker. Király-utca 31. 3189

Butor.

Bőrszékek és karszékek
állandó, több mint 20 év tapasztalatot, raklart tart; régi nadszékek beborításra, mindenféle bútor-terestésre elfogad. Gmeling Hermann, Budapest, VII. ker. Danianich-utca 6. Telefon 843

Butorvezők
40 százalékos megtakarítással Kramerer cégénél, Király-körút 15. sz. 1061

Butorok
nagy alkalmi vételt, minden ábrán kaphatók. Legelőgánsabb, leggyorsabbul háló, ebéd-, szalon és szobabur berendezés, szalon-egyesítő, különféle bútorok. Olajfestmények egyenként is 5 forintért kaphatók. Gyár-utca 2. sz. Király-utca sarok 3218

Butor
különféle hasznú butorok, háló-és ebéd-berendezések, előszobaszekrények, íróasztalok, könyvszekrények, szőnyegek, csillárok és lámpák eladó. VII. Almassy-tér 7. sz. az új házban. Szombatnó szára. 3215

Veszek
használt kerületi vasbutorok, padok, asztalok és csillárok eladó. Cim a kiadóhivataltalán. 4988

Sürgösen eladó
faragott hálozoba, szőnyegűben, asztal, szék, Izabella-utca 44/b. I. 19. 939

Matt szoba butor
diványval, székek, kihúzható asztal, alig használt, 55 forintért eladó. Vas-utca 11. 1015

Írógépek
egész új, remek munka, 14 fontért eladó. Madách-utca 14. földszint 27. 19832

Lakás-bérlés.

Szobák
a legelőgánsabb butorozva, tiszták, világosak és féregmentesek, teljesen külön bejártattal igen olcsón kiadók június 1-re. Sándor-utca 30/B. I. 19. 1717.

Kiadó
június 1-ére szépen butorozott házba, fűregmentes, teljesen ki-béjártatt szoba, előgáns csendes házban. Kerepesi-utca 17. I. em. 1. 1049

Istálló
megfelelően berendezve, országosi lakó részére, bérbeadó. Ludovica-utca mellett, Remete-utca 10. 19790

Lepesházból
különbejártattal, két egyágyas nyílt erkélyes butorozott utcai szoba, két fürdőszobával, iróasztal, nagy hálószobával, alkalmas esetleg előtársalással azonnal kiadó VI. Király-utca 54. II. em. 9. sz. a folyosón. 4943

Csinosan

butorozott szoba, 2 vagy 1 ur részére, június 1-én kiadó. Baross-utca 47. Házifüggelék.

Különfélék.

Mindennemű
árúkat, butor veszek legmagasabb árban. Kívánatra levelezőlap vétele után házhoz jövök. Farkas-köveskősi iroda, VII. ker. Almásy-tér 1. 3701

Olvaszuk
„A Kereskedelmi Alkalmazottak Társadalmi és Közgazdasági Szaklapja, a kereskedelmi alkalmazottak érdekeit legelőnyösebb szavazókkal. Előzeteselt ár 2 évre 2 kor. Fel 2 évre 2 kor.” Kiadóhivataltalán. Andrássy-utca 13. - Díjmentes helyeközvetítés. 19682

Elegáns
légszuszakillár, ebéd-és ebéd-alkalmi, könyvszekrény, íróasztal, szalonnagarnitúra, szőnyegűben és fotell, szmírnaszőnyeg, rövid nőtársas, előgánsabb olcsón eladó. Király-utca 101. földsz. II. 4926

Privátutató
elavult leány megbízásokat, megfigyeléseket, kutatásokat (esetlén) és magánügyeket. Várady, Huszár-utca 8. sz. Válassz-bélyeg. 3150

Veszek
záloghízi cédulát, régi arany, ezüst árut, brillánt és gyémánt árul a legmagasabb árak mellett. Fried A. órák- és ékszerész. Kerepesi-utca 4. sz. 18184

Bronce csillárok
légszuszak villamur szaladók és csillárok. Pateleumimpák és csillárlakalaktások. Földik Ferenc csillár-gyárban, VI. Teréz-körút 3. Kemnitzer-utca sarok. Telefon 13-26. 10098

Légszuszak-rechands
legújabb modellek szerint, legnagyobb légszuszak megalkotás, legnagyobb hatással Földik Ferenc csillár-gyár. Teréz-körút 3. Kemnitzer-utca sarok. Telefon 13-26. 10059

Há igazán
jó Gramofon iránt érdeklődők, kérjen árjegyzéket Frank Möröl Budapest, Dembinszky-utca 46. Két évi jótállás! Visszatérülést kerestetek. 19889

Óvd a feleséged
Mindén családra nézve legfontosabb könyvet a gyermekalkotás több mint 1000 fejezetű irattal, diszkre 1000 fillér magyar levetélléggel eladó. (nyitva 70 fillér). A Kaupa aszony. Berlin. S. W. 257. Lindenstrasse 50. 18091

Okleveles szülész
segít és tanácsot nyújt, lakásban szülő nőket elfogad. Aradi-utca 32. sz. I. Dedinszky. 8208

Bélyeggyűjtők
Remek, havonként megjelenő 50-60 illusztrációval, német, francia szöveggel cikkek ellátott bélyegszaklapom mutatószámát ingyen, bérmentve küldöm. Székula József-körút 70. 3191

Magánkutató
iroda, VIII. ker., Kerepesi-utca 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal ügy megvár, mint esetlén helyeken. Kossa Magyar Géza. Található 10-5-ig. 8149

Nagybővő fajta
féderez kézikönyv, jóval is használható, eladó. Főherceg Sándor-utca 88. 1016

Írógép
kevesebb használt eladó. Peckoe-utca 11. ajtó 1. 19975

Okleveles
szülésznek segélyt, tanácsot nyújt, lakásban szülő nőket elfogad. Öv. Jusztné, Szondi-utca 12. ajtó 4. 3197

Sömörbetegek
és olyanok is, akik sehol gyógyulást nem találtak, kérjenek ingyen prospektusokat és vasutat is elfogad. esetleg jótállást is vállalok. Rolle Altono (Elbe) Gr. Bergstrasse 158.

Krausz Viktor
készenlves és borotva kőszűrők, Király-utca 78., minden javítások elfogadtnak. 1086

Kőscr
koszt kapható, privát helyen. Nagymező-utca 10. ajtó 13. 1060

Cimbalom
kitűnő hangú 85 frttért eladó. Herád-utca 28. II. 21. 2013

Fényképezési
készletű eladó, közvetítő díjaztatik. Szendy-utca 27. I. 12. 20014

15 fontért
készíték férfifütyőket, mérték útján jönnésgű szövetkövetők, valamint tisztított és vasutat is elfogad. Rendelésnél levelező lap után házhoz jövök. Kerepesi-utca 65. II. 30. Goldstein Simon. 20019

Boros horók
jó állapotban, olcsón eladó. Réth Holló-utca 10. 1115

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszerrel, melylyel az elgyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki ezírárt ír, kap egy próbasomagot, egy 100 oldalas könyvvel postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezeket mentett meg. kik fiatalok kihiágások miatt nemi betegségekben, syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E ciből elhatározták az intézet, mindenkinek egy csomag gyógszert, fel illosított könyvvel együtt ingyen küld-ni. E háziszertrel a baj odahaza gyógytható és mindenki, aki fiatalok kihiágások miatt nemi betegségekben, szellemi gyengeségben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ezen gyógszer közvetlen hat azon szervekre, melyk erőt szükségesnek és csök alosan gyógyítja és evők óta tartó betegségeket. Öregek és fiatalok irhatnak a „State Medical Institut”-nak aanti címen, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban azokat akarja megmenteni, kik kezelés miatt otthonuk nem hagyhatják el. A próbaküldemény beküldésénél, hogy mily könnyen lehet a veszedelmesség bajból otthon is megmenekülni. Azintézet nem tesz kivételeket. Mindenki irhat a gyógszerért bárhonon is magyarul, mire neki diszkreú mellett egy gyógszerküldeményt küld tik felvilágosító könyvvel együtt. Irjon azonnal. A küldeményly szöveg van csomagolva, hogy t ralmait senki sem gyanyítja. A levelek következőleg címzendeők: State Medical Institute, 9 Electrom Blding, Fort Wayne, Ind., Amerika és mindon levél bérmentesítendő u

Pénzkölcsön sorsjegyre

Jósviv 8 kor.	Basilika 18 kor.
Magyar vör-ker. 22 kor.	Olvas vör-ker. 35 kor.
Osztrák vör-ker. 50 kor.	8%-os Jézifalag 210 kor.

Schön és Breitner

bank- és váltóház. BUDAPEST, Erzsébet-körút 56.

Magyar királyi Államsvantak igazgatósága 81160. C. III. szán.

Hirdetmény.
Orosz-adriai személyforgalom Budapest-Piúmenál.

A magyar királyi Államsvantak igazgatósága által értesítést szorint a fenti forgalomban orosz állomásokon kiadott minden megjelölt után 10 kopetka fog beszedetni az orosz „Vörös Kereszt Egylet” javára. Budapest, 1904. május hónap. Az igazgatósága (Ütányomás nem díjaztatik.)